

Tà lùzu ró tadhále Yòwánì dré dhi i

© 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Licence - Creative Commons CC:BY-NC-ND

Tà lùzu ró tadhálé Yòwánì dré dhi ì

Búkù kònìdhi ni tà àndu ngìle drìdrì dhi

Dhya búkù kònìdhi ni tisìlepi dhi tá Yòwánì 'ì (1:1, 4, 9; 22:8-9). À adré kisùá dhi, akódhi nda tá Yòwánì, àpóstolò mudrí-drì-rì dhi ki àlo 'ì, ìndì dhya Yésu ni Rúbí Tani tisìbhá dhi ki àlo 'ì. Akódhi tisì tá búkù kònìdhi lókyá adrérà'a Yésu ni ka'ìbhá ki mì pfo lavúlé, ì dré tá adrélé akódhi ni ka'ì àyi ki Mírì ro dhi sè dhi 'á. Adré di àyi ki tímà àyi ki tà ka'ìka'ì na, adrézó àyi ki kodzó, ì kàdréro tròle àyi ki tà ka'ìka'ì rú.

Yòwánì adré tàá dhi, Yésu Krísto ni tàndì mù ángéló Gìká ni tà lùzu ró dhi ki tadhá í dré, í kòlongóro tà dra ru 'obhá nda ì Yésu ni ka'ìbhá ì dré (1:1-2). Adré tà twátwa agábhá í mi dhi ì ìndì tà ángéló ì dré tadhálé í dré dhi ki tisì, kúlí alaala mónnyá ka'ìbhá dhi ì dré ngbà 'í kitswálé àndu nìle àyi dhi ì sè. Àngyá ko, kúlí alaala bí nda ì angá Búkù tà àku ru yìzo dhi àdhya lésè. Móndí ki kitswá tà kayí àyi kòfalésè tà àruka tisìle búkù kònìdhi lé dhi ki àndu ndàzo nìle. Di, Yòwánì adré tà kàdrì kònìdhi ni tadhá ngádra 'á: Mírì Yésu Krísto sè dhi, Gìká ni àdzú bhu àyi kàribhá íbe lókyá be vwàvwà ro, àyi ki lavúzó tíí gò, àyi mónnyá ki 'òzo fìle bhù tídhí ro ìndì bvò tídhí ro dhi na, ì kàdréro adrélé túmání í be kóná vésè kólyá.

Tà kàdrìkàdrì búkù kònìdhi léna dhi ki atìma

- 1) Tà lùzu ro tadhálé Yòwánì dré dhi ì (1:1-8)
- 2) Tà agálépi drìdrì akódhi mi dhi, ìndì tà dré tisìle Èkèlézyà nzi-drì-rì dhi ì dré dhi ì (1:9–3:22)
- 3) Gìká ni lindrì bhàma Kábilígyà Mv́a be dhi (4:1–5:14)
- 4) Búkù pàle dhi, kídhá ni nzi-drì-rì dhi íbe dhi ì (6:1–8:1)
- 5) Gòká nzi-drì-rì dhi ì (8:2–11:19)

- 6) Nì máláwú gú dhi, ìndì kà'wá àtrá rì dhi ì (12:1–13:18)
- 7) Tàbvó Gìká dré dra tàle dhi ni tà longoma (14:1-20)
- 8) Kópò nzi-drì-rì gabhá Gìká ni kombà sè bǐbi dhi ì (15:1–16:21)
- 9) Gìká ni kàribhá ki lavuma (17:1–20:10)
- 10) Tàbvó Gìká dré dra tàle kùdù ro dhi (20:11-15)
- 11) Bhù tídhí ro dhi, bvò tídhí ro dhi, ìndì Yèrúsalémà tídhí ró dhi (21:1–22:6)
- 12) Yésu ni alìma ni tà longoma (22:7-21)

1

Búkù kònìdhi ni tà àndu ngìle drìdrì dhi

¹ Tà búkù kònìdhi léna dhi ì, tà lùzu ró Yésu Krísto dré tadhálé dhi 'ì. Gìká fè tá tà nda ì Yésu dré tadhálé áyi màrábà ì dré dhi nì, ì kònìró tà dra ru 'obhá lókyá tsà àmvolésè dhi ì be dhi bvó. Di Yésu amù tá áyi ángéló tà nda ki tadhá ma, Yòwánì, áyi màrábà ro dhi dré. ² Di má adré tà títi má dré nòle nda ki longó. Kòdhi adré tàá dhi, má adré Gìká ni kúlí longó tà bàti Yésu Krísto dré tadhálé dhi ìbe. ³ Kólénzé ni adré dhya dra kúlí pròfétà àdhya kòni ki nàlepi móndí ì dré dhi dré! Kólénzé ni kpà adré móndyá dra kúlí nda ki yibhá gò, ì dré adrézó tàmi ga dri kúlí nda ì sè dhi ì dré! Tàko ko, lókyá atsá ànyi dre.

Mòdo fèma Èkèlèzyà nzi-drì-rì dhi ì dré dhi

⁴ Ma, Yòwánì, má adré tà kòni ki tisi Èkèlèzyà nzi-drì-rì bvò Àsíyà àdhya na dhi ì dré. Gìká adrélépi be, adrélépi tá be kínó lésè, ìndì adrélépi alìle dhi kòbhà áyi togó tani àmi rú, ìndì kòfè tà kìdrìkìdrì àmi dré! Kò'o kònìni tùmání tírì nzi-drì-rì adrèbhá áyi lírìrà òpì àdhya kandrà dhi ìbe, ⁵ ìndì Yésu Krísto be. Yésu Krísto nda, dhya adrélépi tà títi í dré yìle Gìká vélésè dhi ki longó gyägya dhi 'ì. Akódhi kókpa dhya ngàlepi dràdrà 'àsè drìdrì móndyá àruka títi dhi ì kandràna dhi 'ì, ìndì ópí kàdrì ópí títi bvò àdhya ì drìle dhi 'ì.

Milanzìlanzi kàdré akódhi adrélépi àma ki le tò, àma ki apálépi àma ki tàkonzì lésè áyi kàrí sè nda dré! ⁶ Akódhi bhà àma adrélé òpì ro, ìndì kòwánà ì ró, mà

kàdréro tà 'o áyi Atá Giká dré. Milanzìlanzi i rinyí be dhi ì kàdré akódhi dré kóná vése kólyá! Kònìni.

⁷ Mì nò rè ká! Akódhi adré alìle ndùrùku 'ásè!

Móndyá tíí dhi kì akódhi ni no mì sè, ndìndì àyi akódhi ni sobhá dli sè dhi i.

Súru tíí bvò dri dhi kì tongó akódhi ni tà sè.

Àyíya, kàdré kònìni!

⁸ Mírì Giká tà dhi: «Ma Álefà 'i, ìndì Òméga 'i.^a Ma Giká rinyí líyí ro adrélépi be, adrélépi tá be kínó lésè, ìndì adrélépi alìle dhi 'i.»

Yòwànì nò Krísto mìlanzìlanzi ro

⁹ Ma, Yòwànì, ma àmi kì adrúpi adrélépi Giká ni Òpè 'a, adrélépi kizà nya, ìndì adrélépi togó tsi túmánì àmi íbe Yésu na dhi 'i. À ru tá ma bhàle tùrù Pátomò àdhya na Giká ni kúlí ni tà sè, ìndì tà bàti Yésu dré tadhálé dhi ni tà sè. ¹⁰ Kìtú Mírì àdhya sè dhi, Tírí Lólo asó tá ma gò, má dré kúlí 'u'ù gòká ni 'u'ù tñi dhi ni yizo má àmvolésè, ¹¹ tàá dhi: «Mí tisi tà mí dré dra nòle dhi i búkù na, mùle Èkèlézyà nzi-drì-rì dhi i dré: Èkèlézyà Èfésò àdhya dré, Sìmirúnà àdhya dré, Pèrùgámò àdhya dré, Tiyàtìrà àdhya dré, Sàrúdi àdhya dré, Fìlàdèlèfíyà àdhya dré, ìndì Làwòdikíyà àdhya dré.»

¹² Di má dré áma alázó kítswalé kúlí adrélépi tà ta má dré nda ni no. Má kàlá ma dre dhi, má dré ngá nzi-drì-rì ledélé órò sè adrézó àtsí tosó sílá dhi kì nòzo. ¹³ Ngá nda kì kító 'á dhi, dhya làsú be móndí ni mvá tñi dhi totó tá i. Asó tá kánzò kàtswa tsàlepi í pána dhi, áyi agá dròzo bã ledélé órò sè dhi sè.^b ¹⁴ Akódhi ni drì drìbhí ni íbe dhi i tá kemve lavúlé ngóro kábilígyà bhí mvě tñi, ìndì pfúrí kemve dhi tñi. Akódhi ni mì adré tá kòle rinyi ró àtsí tñi. ¹⁵ Akódhi ni pá adré tá lagulé ngóro bòrónzè kobvolé àtsí sè dhi tñi. Akódhi ni kúlí adré tá ndròle ngóro kòlyá

^a1:8 «Álefà» kònìdhi, wáràgà pá drìdrì Gírìkì ti àdhya 'i. «Òméga» kònìdhi wáràgà pá kùdù dhi 'i. Di Giká adré tàá kònwa dhi, i dhya drìdrì dhi 'i, ìndì dhya kùdù dhi 'i. Yésu adré kpà tà nda ni ta áyi tàndì ni tà sè 1:15 na.

^b1:13 Rú «Móndí ni Mvá» kònìdhi, rú àzya fèle Mèsíyà dré dhi 'i. À kònò Dànyélè 7:13; 10:5.

kàdrì dhi ni ndròma tìni. ¹⁶ Akódhi ni dríágó lésè dhi, ru tá bhìbhínyà nzi-drì-rì dhi i. Akódhi sílèsè dhi, sápi tìle sí lìtsi be rì dhi adré tá apfòle. Akódhi ni mìbhalé adré tá lagulé ngóro kítú dré adrélé lagulé áyi rìnyí sè wáyi dhi tìni.

¹⁷ Má kònò akódhi dre dhi, má dré dhèzo akódhi pá àbvò tìni. Dì, akódhi dré áyi dríágó bhàzo má dri, tàzoá dhi: «Mí ro ngá ko! Ma dhya drìdrì dhi 'i, ìndì dhya kùdù dhi 'i. ¹⁸ Ma dhya adrélépi lídrì ro dhi 'i. Má drà tá dràdrà. Dì, mí nò rè ká, ma mána lídrì ro kóná vèsè kólyá! Ma lifùngúlà ànzi dràdrà àdhya íbe, ìndì mónyá dràbhá dre dhi kì àrà àdhya be má dríágá. ¹⁹ Mí tìsì dì tà mí dré nòle dhi i: tà adrèbhá ru 'o nyànomvá dhi i, tùmání tà dra ru 'obhá àmvolásà dhi íbe. ²⁰ Tà lùzu ró mí dré nòle dhi kì àndu kòni 'i: Bhìbhínyà nzi-drì-rì mí dré nòle áma dríágó lésè dhi i, Èkèlézyà nzi-drì-rì dhi kì ángéló 'i. Ngá nzi-drì-rì adrézó àtsí tosó sílá dhi i, Èkèlézyà nzi-drì-rì dhi 'i.»

2

Tà tìsìle Èkèlézyà Èfésò na dhi dré dhi

¹ «Mí kòtìsì tà ángéló adrélépi Èkèlézyà Èfésò na dhi ni líkí dhi dré kònìni:

Dhya adrélépi bhìbhínyà nzi-drì-rì dhi kì ru áyi dríágó lésè, ìndì adrélépi tatsíle ngá nzi-drì-rì ledéle órò sè adrézó àtsí tosó sílá dhi i kòfalésè dhi, adré kúlí kòni kì ta kòdhya: ² Má nì tà mí dré adrélé 'òle dhi i be. Má nì, mí adré àzì 'o landèzo, adrézó togó tsi ngíni ya dhi be. Má nì, mí kitswá móndí kònzi kì tà mvo ko dhi be. Mí tabhì dhya adrèbhá tàá kìnzò sè dhi, àyi àpóstolò 'i dhi i gò, mí dré àyi kì kìnzò 'òzo apfòle ngádra 'á. ³ Mí nya kizà áma rú nì tà sè gò, mí dré ámi togó tsìzo landè àko ró.

⁴ Dì, ma tà íbe tàle mí dri: Mí tayí mína adrema áma le wáláká nì tìni dhi dre. ⁵ Mí kisù rè ngalè mí dhe ngíni ya dhi ká! Dì mí kòladzá ámi togó, gòzo adrélé tà mí dré 'òle wáláká dhi kì 'o. Mí kòladzá ámi togó ko dhi, má nì tsa mí véna, ámi ngá adrézó àtsí tosó sílá dhi nì tìngá àrà nì 'ásè. ⁶ Dì, tà dóro mí dré adrélé 'òle dhi, kònìdhi 'i: Mí adré tà Nìkòlá nì lebèbhá ì dré

adrélé 'òle dhi ki ga, ngóro má dré kpà adrélé tà nda ki ga dhi t́ni.^c

⁷ Dhya bíbhále fbe tà yizo dhi kòyi tà Tírí Lólo dré adrélé tàle Èkèlézyà ì dré dhi! Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhi dré dhi, má ni fa lídrì àdhyà Giká ni pàràdísò le dhi ni lò'wa fe dré nyàle.»

Tà tísìle Èkèlézyà Sìmirúnà na dhi dré dhi

⁸ «Mí kòtìsì tà ángéló adrélépi Èkèlézyà Sìmirúnà na dhi ni líkí dhi dré kònìni:

Dhya adrélépi drìdrì, adrélépi kùdù, ìndì dràlepi gò gòle adrélé lídrì fbe dhi, adré kúlí kòni ki ta kòdhyà: ⁹ Má nì kizà mí dré adrélé nyàle dhi ì, ámi lemerè tà be dhi be. Dì, tágba dré adrézó kònìni dhi, mì mína ngá líyí 'ì! Má nì làdhá mónyá adrèbhá tàà kìnzò sè dhi, àyi Yúdà ànzi 'ì dhi ì dré adrélé dhàle mí rú dhi ì be. Àyi nda ì Yúdà ànzi 'ì bàti ko. Be ró dhi, àyi lísàmbò dzó Sàtánà àdhyà 'ì. ¹⁰ Dì mí kòro ngá kizà mí dré adrélé 'òle nyàle dhi ki tà sè àlomvá ko. Mí yi rè ká! Dzáborò ni móndí àruka àmi kòfalé dhi ki bhe bãdzó na, àyi ki tabhìzo, àyi ki 'òzo kizà nya kítú mudrí. Mí kàdré dhi tròle ámi tà ka'ika'ì rú tsàle byá dràdrà na. Dì má ni kùlá lídrì àdhyà ni fe mí dré.

¹¹ Dhya bíbhále fbe tà yizo dhi kòyi tà Tírí Lólo dré adrélé tàle Èkèlézyà ì dré dhi! Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhi, dràdrà ni rì kítswá akódhi nda ni 'o kònzi àlomvá ko.»

Tà tísìle Èkèlézyà Pèrùgámò na dhi dré dhi

¹² «Mí kòtìsì tà ángéló adrélépi Èkèlézyà Pèrùgámò na dhi ni líkí dhi dré kònìni:

Dhya adrélépi sápi tìle sí l̀tsi be rì dhi fbe dhi, adré kúlí kòni ki ta kòdhyà: ¹³ Má nì àrà mí dré adrézó adrélé lána dhi be. Àrà nda Sàtánà ni lírìrà adrézó òpì nya dhi 'ì. Dì, tágba dré adrézó kònìni dhi, mí adré mína tròle áma rú rú. Mí gà áma ka'ima ko, tágba à dré tá Àtípà, áma tà longólépi gyǎgya dhi ni pfùzo dràle àmi véna, Sàtánà ni adrérà na dhi.

^c2:6 À kònò kpà 2:15. Tà àzya tàle «Nìkòlá ni lebèbhá» kòni ki tà dri dhi yókódhó. Dì à kítswá tàà dhi, àyi nda ì adré tá tròle Giká ni tà bàti rú ko.

¹⁴ Di, ma tà àruka fbe tàle mí dri: Mòndí àruka àmi kòfalé dhi ì adré àyikya tròle tà Bálámà dré tá tadhálé dhi ì rú. Akódhi nda tadhá tá Bálákà dré dhi, kò'o Ìsèrèlè ànzì ì ledhélé tàkonzì na ngíni ya dhi. Bálákà nda se tá àyi kì togó litílé, ì kàdréro mányàngá fèle giká tàko ì dré dhi ni nya, adrézó kpà ndòtò tà 'o be dhi bvó.^d ¹⁵ Kòdhi fbe dhi, àmi kì àruka ì adré tròle tà Nìkòlá ni lebhà ì dré adrélé tadhálé dhi ì rú. ¹⁶ Mí kòladzá di ámi togó! Mí kò'o kònini ko dhi, má ni tsa mí véna mbèlè, kitswálé àdzú bhu móndyá nda fbe sápi adrélépi apfòle má sílésè dhi sè.

¹⁷ Dhya bíbhálé fbe tà yìzo dhi kòyi tà Tírí Lólo dré adrélé tàle Èkèlézyà ì dré dhi! Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhi dré dhi, má ni mánnà zùle zùzù dhi ni fe dré nyàle. Má ni kpà kírà mvá kemve, rú tídhí dhi ni tisìzo driá dhi ni fe drá. Dhya àlo rú nda ni àndu nìlepi dhi yókódhó. Ngbà 'í dhya dra kírà nda ni kisúlépi dhi ni niá nì.»

Tà tisìle Èkèlézyà Tiyàtírà na dhi dré dhi

¹⁸ «Mí kòtisì tà ángéló adrélépi Èkèlézyà Tiyàtírà na dhi ni líkí dhi dré kònini:

Giká ni Mvágó, mì ni dré adrézó kòle àtsí tìni, ìndì pá ni dré adrézó lagulé bórónzè kobvólé àtsí sè dhi tìni dhi, adré kúlí kòni kì ta kòdhya:

¹⁹ Má ni tà mí dré adrélé 'òle dhi ì, ámi lèle, ámi tà ka'ika'i, tà mí dré adrélé 'òle má dré dhi ì, ìndì ámi togó tsìma dhi be. Má ni kpà tàle dhi, mí adré tà dóro 'o wáláká ni ni lavú dhi be.

²⁰ Di, ma tà fbe tàle mí dri: Mí adré Yèzàbèlè, tòkó adrélépi áyi zi pròfètà ro kinzò sè dhi ni tayí adrélé tà tadhá áma màràbà ì dré. Akódhi nda adré àyi kì lití adrélé ndòtò tà 'o, ìndì adrélé mányàngá fèle giká tàko ì dré dhi ni nya. ²¹ Má fè tá lókyá akódhi dré áyi togó ladzázó áyi ndòtò tà sè ká, di, lè tá ína ko. ²² Di ásà dhi, má ni akódhi ni bhe lánzá dri kitswálé kizà nya lavulé. Má ni kpà móndyá adrèbhá múná tà 'o akódhi be dhi kì 'o kizà nya lavulé, ì kòladzá àyi kì togó tà ì dré adrélé 'òle akódhi be nda kì tà sè ko dhi. ²³ Kòdhi fbe dhi, má ni akódhi ni ànzì kì tufú todràle. Di Èkèlézyà títi

^d2:14 À kònò Ngá nàma 22–24; 25:1-2; 31:16.

dhi ki nia tale dhi, ma dhya mondyá titi dhi ki togó nilepi ayi ki ta kisukisù be dhi 'i dhi be. Má ni ta logó àmi àlo àlo titi dhi i dré ta mi dré 'òle dhi i tí.

²⁴ Di àmi, mondyá Tiyatira le dhi ki àmbi adrebhá tròle ta tòkó nda dré adrelé tadhále dhi i rú ko, adrezó kpà ta adrelé zìle <Sàtànà ni ta lùzu ró> dhi ki nda nìle ko dhi i dré dhi, má adré tàá kònini: Má bhà ngá lanzì àzuya àmi dri ko. ²⁵ Mì kàdré ngbà 'í tròle gígí ro ta mi dré adrezó ába dhi rú, tsàle lókyá má dré dra agòzo dhi 'á.

²⁶ Dhya ángùdhi dra ta lavulépi, ìndì ta má dré lèle dhi ki 'òlepi tsàle kùdù na dhi dré dhi, má ni rinyí fe dré adrezó òpè nya sùrú titi i dri.

²⁷ Akódhi ni òpè nya ayi dri kùtù aya ró adrelépi ayi rinyí tadhá dhi sè.

A ni ayi ki tonò ngóro lidrí rùle kìnì sè dhi i tìni.^e

²⁸ Má ni rinyí nda ni fe drá, ngóro áma Atá dré afèle má dré dhi tìni. Má ni kpà nzàgó adrelépi kòle drùbhì sè dhi ni fe drá.

²⁹ Dhya bíbhále fbe ta yìzo dhi kòyi ta Tirí Lólo dré adrelé tale Èkèlézyà i dré dhi!»

3

Tà tisìle Èkèlézyà Sàrúdi na dhi dré dhi

¹ «Mí kòtisì ta ángéló adrelépi Èkèlézyà Sàrúdi na dhi ni líkí dhi dré kònini:

Dhya adrelépi tirí nzi-dri-rì Giká àdhya fbe, ìndì bhìbhínya nzi-dri-rì dhi fbe dhi, adré kúlí kòni ki ta kòdhya: Má ni ta mí dré adrelé 'òle dhi i be.

Má ni, mómí ì adré kisùá dhi, mi lídrì ro, tákò mí drà mína dràdrà dhi be.

² Mí kònga di ayí 'àsè! Mí kòtìmbà ta dóro ni àmbi mí dré adrezó ába dhi,

ta nda kòdràró dràdrà ko. Tàko ko, má nò dhi, ta mí dré adrelé 'òle dhi ì

kìswá áma Giká mìlésè ko. ³ Ásà dhi, lè mí kòkisù ta mí dré tá yìle gò

ka'izoá dhi i kòdhya. Mí kòladzá ámi togó, gòzo adrelé ta nda ki 'o. Di, mí

^e2:27 À kònò Longó i 2:8-9.

kònga ayí 'ásè ko dhi, má ni tsa ámi kitó kùgú t́ni, ìndì mí kitswá lókyá má dré dra tsàzo dhi ni ni bwà ko.

⁴ Dì, tágba dré adrézó kònìni dhi, móndí àruka àmi kòfalé Sàrúdi le dhi ì lopfó àyi ki kítá ì tàkonzì 'òma sè ko. Dì à ni àyi nda ki tosó kítá kemvekemve dhi ì sè, ì kàdréro lile tùmání má be, ì dré kitswá lé má sè dhi sè.

⁵ Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhi, à ni kpà akódhi nda ni tosó kítá kemve sè àyi nda ì t́ni. Má kitswá tàdzí akódhi ni rú búkù lídrì àdhya lé dhi ni kizá ko. Be ró dhi, má ni tàá áma Atá kandrà ángéló ni ìbe dhi, akódhi nda móndí mána 'ì káyà dhi.

⁶ Dhya bíbhálé ìbe tà yìzo dhi kòyi tà Tirí Lólo dré adrélé tàle Èkèlézyà ì dré dhi!»

Tà tsìle Èkèlézyà Filàdèlèfíyà na dhi dré dhi

⁷ «Mí kòtisì tà ángéló adrélépi Èkèlézyà Filàdèlèfíyà na dhi ni líkí dhi dré kònìni:

Dhya adrélépi lólo ìndì bàti, adrélépi lífùngúlà mvá ópí Dàwídì àdhya ìbe ì drígá dhi, adré kúlí kòni ki ta.^f Dhya nda kàdré dzóti nzi dhi, móndí àlo kitswá atsúá bwà ko. Kàdré kó dzóti atsú dhi, móndí àlo kitswá nziá bwà ko. ⁸ Dhya nda adré tàá dhi: Má nì tà mí dré adrélé 'òle dhi ì be. Má nì, mi rìnyí ìbe tsà dhi be. Dì, mí líkí mína áma kúlí 'í. Mí gà kpà áma rú móndí ì kandrà ko. Dì mí nò rè ká! Má nzì dzóti mí kandrà, ìndì dhya àlo kitswá atsúá bwà ko. ⁹ Má ni móndyá adrèbhá tàá kinzò sè dhi, àyi Yúdà ànzi 'ì dhi ki 'o alìle kórókó titì mí kandrà. Àyi nda ì Yúdà ànzi 'ì bàti ko. Be ró dhi, ì angá àyikya Sàtánà ni lèsámbo dzó lésè. Dì má ni àyi ki 'o nìá dhi, má lè mi tò dhi be. ¹⁰ Mí dré ámi togó tsìle ngóro má dré tá tàle mí kò'o dhi t́ni dhi sè dhi, má ni ámi líkí, kitswá lé lókyá kizà ro dra móndyá títi bvò dri dhi ki tabhìzo dhi kàtsáro mí rú ko. ¹¹ Má adré alìle mbèlè! Mí kàdré tròle tà mì

^f3:7 «Lìfùngúlà mvá ópí Dàwídì àdhya» kònìdhi, adré rìnyí Mèsíyà dré adrézó òpì nya ásà dhi ni tà tadhá.

dré adrézó ába dhi rú, dhya àlo kòdoró ámi kùlá ko dhi bvó.

¹² Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhi, má ni akódhi nda ni 'o adrélé dzópá áma Giká ni tépelò na dhi ki àlo ró. Akódhi nda ni adré kònàle kóná vésè kólyá. Má ni áma Giká ni rú tisì akódhi dri, tùmání bhàandre áma Giká àdhya ni rú be. Bhàandre nda, Yèrúsalemà tídhí dra asílépi bhù lésè, áma Giká vélésè dhi 'i. Kòdhi íbe dhi, má ni kpà áma rú tídhí ro dhi ni tisì akódhi dri.

¹³ Dhya bíbhálé íbe tà yìzo dhi kòyi tà Tírí Lólo dré adrélé tàle Èkèlézyà i dré dhi!»

Tà tisìle Èkèlézyà Làwòdikíyà na dhi dré dhi

¹⁴ «Mí kòtisì tà ángéló adrélépi Èkèlézyà Làwòdikíyà na dhi ni líkí dhi dré kònìni:

Dhya adrélépi tàá dhi «Kàdré kònìni!», adrélépi tà tíí í dré yìle dhi ki longó gyǎgya, ìndì Giká dré 'òle ngá tíí dhi ki bha dhi, adré kúlí kònì ki ta kòdhyà:^g ¹⁵ Má ni tà mí dré adrélé 'òle dhi i be. Má nì, mi kìdríkìdri ko, ìndì mi àtsi ró ko dhi be. Dóro ni tá mí dré adrélé tá kìdríkìdri yà, kó ngalè àtsi ró yà dhi. ¹⁶ Dì, mí dré adrélé kàlwákàlwa, adrélé àtsi ró ko, adrélé kpà kìdríkìdri ko dhi sè dhi, má adré 'òle ámi adhí má sílésè! ¹⁷ Mí adré tàá dhi: «Ma ngá líyí 'i. Ma ngá tíí má dré adrézó lovó ni íbe dhi íbe. Ngá àlo pi ma ko.» Dì, mí nì ko tàle dhi, mi mína kizà líyí 'i, ìndì móndí adrézó kizà do ásà dhi 'i dhi. Mi mína lemerè ro, mì kùdúkùdu ró, ìndì bvólíí ro. ¹⁸ Má adré òlú ámi drì ta: Mí kògì má drígàsè órò zàle àtsí sè atsálé kpíríkírí dhi, mí kàdréró ngá líyí ro bàti. Mí kògì má drígàsè kítá kemvekemve dhi i asólé mí rú, à kònòró ámi kanyò ámi bvólíí tà sè dhi ko. Mí kògì kpà má drígàsè àlókò tìle mí mína, mí kàdréró ngá no dràdra. ¹⁹ Má adré móndyá tíí má dré adrélé lèle dhi ki tàkonzì tadhá àyi dré, adrézó àyi ki lotó. Mí kàdré òlú àtsi ró, ìndì mí kòladzá ámi togó! ²⁰ Mí nò rè ká! Má adré áma totó dzó tí, adrélé dzóti ga. Dhya àlo kàdré áma kúlí yi gò adrézó dzóti nzi dhi,

^g3:14 À kònò Tògyakúlí 8:22.

má ni fĩ akódhi nda véna, adrélé ngá nya tùmání akódhi be, kàdréro kpà ngá nya tùmání má be.

²¹ Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhi, má ni akódhi nda ni bha adrélé lirílé tùmání má be áma lirírà adrézó òpì nya dhi dri, ngóro áma tàndi má dré tà lavulé gò adrézó lirílé áma Atá be akódhi ni lirírà adrézó òpì nya dhi dri dhi tĩni.

²² Dhya bíbhálé íbe tà yìzo dhi kòyi tà Tírí Lólo dré adrélé tàle Èkèlézyà i dré dhi!»

4

Giká ni mì bhàma lanzìle bhù na dhi

¹ Àmvolásà dhi, má dré dzóti àlo nzìle nzìnzi dhi ni nòzo bhù na. Gò má dré kúlí 'u'ù má dré tá yìle drìdrì gòká ni 'u'ù tĩni dhi ni yìzo tàá má dré dhi: «Mí ambà kònwa má véle, má kòtadháro mí dré tà dra ru 'obhá tà kòdhi i àmvolésè dhi i.»

² Gbã kòdhwa, Tírí Lólo dré áma asózó gò, má dré lirírà adrézó òpì nya dhi ni nòzo bhù na gò, má dré dhya adrélépi lirílé dríá dhi ni nòzo. ³ Dhya adrélépi lirílé dríá nda ni làsú tá lagulagu ró kírà làgí kyàkyà rú be dzáspè ìndì sàrùdùwánè dhi i tĩni. ^h Lirírà nda ni gàrà 'àsè kúrú dhi, gárí adré tá lagulé kírà rú be èmèródè dhi tĩni. ⁱ ⁴ Lirírà nda làgàsè kúrú dhi, lirírà àruka nyadhi-àlo-drì-su adrézó òpì nya dhi i tá be. Di bhàgo nyadhi-àlo-drì-su dhi i adré tá lirílé lirírà nda i drìsè. Àyi àlo àlo títi nda i asó tá kítá kemve àyi rú, kùlá órò sè dhi ni asózó àyi dri. ⁵ Lirírà nda lèsè dhi, bhù lagulagu adré tá topfòle, kpòrò adré tá ndròle, ìndì bhù adré tá tadílé. Lirírà nda kandrà dhi, àtsí nzi-drì-rì adrébhá kòle dhi i tá be. Àtsí nda i tirí nzi-drì-rì Giká àdhya 'i. ⁶ Lirírà nda kandrà dhi, yãandre adrélépi lagulé tàlàtálà

^h4:3 «Dzáspè» kònìdhi kírà làgí kyàkyà làsú be mbìlìdrì tĩni dhi 'i.
«Sàrùdùwánè» kònìdhi kírà kika dhi 'i.

ⁱ4:3 «Èmèródè» kònìdhi kírà làgí kyàkyà làsú be mbìlìdrì tĩni dhi 'i.

tíni ìndì krìstálè tíni dhi tá kpà be.¹

Lírìrà kító 'á nda làgàsè kúrú dhi, ngá su lídrì ro dhi ì tá be. Àyi nda ì tá mì ìbe bí àyi rúsè, àyi kandrálésè ìndì àyi àmvolésè. ⁷ Ngá lídrì ro nda ni àlo ni làsú tá kàmì àdhya tíni. Rì ni ni làsú tá tíagó àdhya tíni. Na ni ni mìbhalé tá móndí àdhya tíni. Su ni ni làsú tá gírì adrélépi ngàle kuru sè dhi àdhya tíni. ⁸ Ngá su lídrì ro àlo àlo títi nda ì tá kupfú ìbe nzi-drì-àlo. Àyi rúsè dhi, mì ì ga bí, ndìndì àyi kì kupfú ì zàle. Kìtú sè ìndì ngátsi sè dhi, ì adrè tá kúlí loyó landè àko ró adrézó tàá dhi:

«Mírì Giká rìnyí líyí ro, adrélépi tá be kínó lésè, adrélépi be, ìndì adrélépi alìle dhi, lólo, lólo, lólo!»

⁹ Dì vésè wáyi ngá lídrì ro nda ì dré adrérà'a mìlanzìlanzì, lindrì, àwoyà be dhi kì fe dhya adrélépi lírìlé lírìrà òpì àdhya dri, adrélépi lídrì ìbe kóná vésè kólyá dhi dré dhi 'á dhi, ¹⁰ bhàgo nyadhi-àlo-drì-su dhi ì adrè ledhélé àyi kì kórókó titì dhya adrélépi lírìlé lírìrà òpì àdhya dri nda kandrà, adrézó akódhi adrélépi lídrì ìbe kóná vésè kólyá nda ni lindrì bha. Ì adrè àyi kì kùlá kì lebhé akódhi ni lírìrà kandrà, adrézó tàá dhi:

¹¹ «Mírì àma kì Giká, mí kìtswá adrélé mìlanzìlanzì kìsú, lindrì ìbe ìndì rìnyí be dhi mì.

Tàko ko, mí bhà tá ngá títi dhi ì mì.

Mí bhà ngá nda ì ngóro mí dré tá lèle 'òle dhi tíni, ì kàdréro adrélé be dhi bvó.»

5

Kábilígyà Mv́a kìtswá Giká mìlésè búkù kìnzì dhi nì

¹ Àmvolásà dhi, má dré búkù pàle papà dhi ni nòzo dhya adrélépi lírìlé lírìrà òpì àdhya dri nda ni dríagó lésè. À tìsì tá tà búkù nda léna ìndì àmvò ni dri gò, búkù nda ni pàzo kìbèle kídhá nzi-drì-rì dhi ì sè. ² Gò má dré ángéló àlo rìnyí ró dhi ni nòzo, adrérà'a lizíá kúlí 'u'ù sè dhi: «Àdhi kìtswá Giká mìlésè kídhá kòdhi kì

¹4:6 «Krìstálè» kònìdhi kírà adrélépi lagúlé tàratára dhi 'ì.

kunzi, búkù kòdhi ni kinzízó dhi ni?»³ Di, dhya àlo bhù na yà, bvò dri yà, kó ngalè bvò àndúna yà, kitswálépi búkù nda ni kinzí, 'a ni ni nòzo bwà dhi tá yókódhó. ⁴ Gò má dré dhèzo adrélé ngòle tà tándi ró, à dré tá dhya àlo kitswálépi Giká mìlésè búkù nda ni kinzí, 'a ni ni nòzo dhi ni kisúlé ko dhi sè. ⁵ Di, bhàgo ki àlo dré tàzoá má dré dhi: «Mí ngo ko! Mí nò rè ká! Kàmì angalépi Yúdà ni sùrú lésè dhi, dhya angalépi ópí Dàwídì ni kómvo lésè dhi lavú tà dre. Akódhi nda kitswá Giká mìlésè kídhá nzi-drì-rì nda ki kunzi, búkù nda ni kinzízó dhi ni!»

⁶ Gò má dré Kábilígyà Mvá ni nòzo adrérà'a áyi totó lírìrà òpì àdhya ni kító 'á, ngá su lídrì ro dhi ki kító 'á, ìndì bhàgo ki kító 'á. Akódhi sù ngóro à pfu tá akódhi dràle dràdrà na tñi. Akódhi tá ko'yá íbe nzi-drì-rì, ìndì mì íbe nzi-drì-rì. Mì nda i tírì nzi-drì-rì Giká àdhya dré mùle lìle bvò wáyì 'ásè dhi 'i. ⁷ Di Kábilígyà Mvá nda dré lìzo búkù do dhya adrélépi lírìlé lírìrà òpì àdhya dri nda ni dríágo lésè. ⁸ Kòdo búkù nda dre dhi, ngá su lídrì ro dhi i bhàgo nyadhi-àlo-drì-su dhi íbe dhi i dré ledhézo àyi ki kórókó titì Kábilígyà Mvá nda kandrá. Àyi àlo àlo títi nda i tá kùdhí íbe. Ì ru tá kpà àyi dríga kópò ledélé órò sè gabhá béndélé sè bíbi dhi i. Béndélé nda, tà mónyá lólo títi Giká àdhya i dré tá zìle akódhi tí dhi 'i.

⁹ Di i dré ngàzo adrélé longó tídhí dhi ni ngo, adrézó tàá dhi:

«Mí kitswá Giká mìlésè búkù do, kídhá ni ki kunzìzo dhi mì.

Tàko ko, à pfu tá mì dràle, ìndì ámi kàrí sè dhi, mí gi Giká dré móndí angábhá sùrú títi i lésè, ti títi i lésè, mónyá títi i lésè, ìndì bvò títi i lésè dhi i.

¹⁰ Mí bhà àyi adrélé òpì ro, ìndì kòwánà i ró, i kàdréro tà 'o àma ki Giká dré.

Di i ni òpì nya bvò dri.»

¹¹ Má dré mì bhèzo gò, ángeló lìzólìzo dhi ki kúlí yìzo. Àyi nda i lìzó tá tsàle ngùlù vésè be ngùlù, ìndì ngùlù-mudrí vésè be ngùlù-mudrí. Ì kímó tá àyi lírìrà òpì àdhya làgàsè kùrú, ngá lídrì ro dhi i làgàsè kùrú, ìndì bhàgo i làgàsè kùrú.

¹² Di i adré tá longó ngo kúlí 'u'ù sè, adrézó tàá dhi:

«Kábilígyà Mvá tá pfùle dràle dhi kitswá Giká mìlésè

rìnyí kisú, ngá làgí kyàkyà dhi íbe, tògyá be, lindrì be, mìlanzilanzì be, ìndì rúku be!»

¹³ Gò má dré móndyá tíí ìndì ngá tíí Gìká dré bhàle adrélé bhù na, bvò dri, bvò àndúna, ìndì yíandre na dhi ki yìzo, adrérà'a longó ngo adrézó tàá dhi:

«Rúku, lindrì, mìlanzìlanzì, rìnyí be dhi ì kàdré dhya adrélépi lírílé lírírà òpì
àdhya dri dhi dré,

ìndì Kábilígyà Mv́a dré kóná vésè kólyá!»

¹⁴ Ngá su lídrì ro dhi ì adré tá logóá dhi: «Kàdré kònìni!» Dì bhàgo ì dré ledhézó àyi ki kórókó tíí Gìká kandrà Kábilígyà Mv́a be, àyi ki lindrì bhàzo.

6

Kábilígyà Mv́a kunzì rè zyà kídhá nzi-drì-àlo dhi ì

¹ Má dré tá adrérà'a nòá dhi 'á dhi, Kábilígyà Mv́a dré kídhá nzi-drì-rì nda ni àlo kunzìzo. Gò má dré ngá su lídrì ro nda ki àlo yìzo tǎrà'a kúlí sè bhù ni tadima tíni dhi: «Mí kàlì!» ² Dì má dré nòzoá dhi, dònǵí àlo kemve dhi agá má kandrà. Dhya adrélépi lírílé dríá dhi ru tá kísu í dríǵá gò, kùlá fèzo drá. Dì akódhi nda dré lizo àdzú bhu kàribhá lavúlépi ró, kitswázó kàribhá ki lavú dhi bvó.

³ Kábilígyà Mv́a kòkunzì kídhá ni rì dre dhi, má dré ngá lídrì ro ni rì yìzo tǎrà'a dhi: «Mí kàlì!» ⁴ Gò dònǵí àzya kika ryarya dhi dré apfòzo má kandrà. Dhya adrélépi lírílé dríá dhi dré dhi, à dré rìnyí fèzo dré tà kìdríkìdrì tingázó bvò drísè, móndí ì kòtupfúró ru todràle be dhi bvó. Gò sápi kàdrì fèzo akódhi dré.

⁵ Kábilígyà Mv́a kòkunzì kídhá ni na dre dhi, má dré ngá lídrì ro ni na yìzo tǎrà'a dhi: «Mí kàlì!» Gò má dré nòzoá dhi, dònǵí kini dhi agá má kandrà. Dhya adrélépi lírílé dríá dhi ru tá ngá adrézó ngá ki lanzìlanzì tabhì ásà dhi í dríǵá. ⁶ Gò má dré ngá kúlí tíni apfòlepi ngá su lídrì ro dhi ì kòfalésè dhi ni yìzo tàá dhi: «À ni ngbà 'í ngánò fónδρο fe kiló àlo àzì 'òle kítú àlo sè dhi tí. À ni kó órezè fónδρο fe kiló na àzì 'òle kítú àlo sè dhi tí. Adré kpà leá dhi, à kòkizá dò ì vínò be dhi ko.»^k

⁷ Kábilígyà Mv́a kòkunzì kídhá ni su dre dhi, má dré ngá lídrì ro ni su yìzo

^k6:6 À adré kisùá dhi, tà tàle kòdhi ì adré kàrábhò ni tà ta kòdhya.

tǎrà'a dhi: «Mí kàlì!»⁸ Gò má dré nòzoá dhi, dòngí mǎnimǎni dhi agá má kandrà. Dhya adrélépi lirílé driá dhi ni rú tá Dràdrà. Akódhi nda vésè dhi, mónnyá dràbhá dre dhi ki àrà adré tá lile. Gò rinyí fèzo àyi nda i dré adrézó bvò wáyi lanzílé 'a be su dhi ni àlo drile, i kòtupfúró mónní i todràle sápi sè, kàrábhò sè, drà kònzì sè, ìndì kà'wá àtrá i sè.

⁹ Kábilígyà Mvá kòkunzi kídhá ni nzi dre dhi, má dré mónnyá tupfúlé todràle dhi ki líndrí ki nòzo àlètári zàle. À tupfú tá àyi nda i todràle, i dré tá Giká ni kúlí longólé, ìndì akódhi ni tà tadhálé landè àko ró dhi sè. ¹⁰ Dì i dré liyízó kúlí 'u'ù sè tazoá dhi: «Mírì rúku ró adrélépi lólo ìndì bàti ni, mí ni gi tsàle ángutú mónnyá bvò àdhya ki tàbvò tàma sè, ìndì àma ki kàrí ni tà zìma àma ki tupfúbhá i tí dhi sè dhi?»¹¹ Gò kánzò kemve dhi ni fèzo àyi àlo àlo títi dhi i dré gò, tazoá àyi dré dhi, i kòlovó rè lókyá tsà sè, tsàle lókyá àyi ki adrúpi màrábà ro dhi ki tupfúrà'a todràle àyi tíni kitswálé títi dhi 'a.

¹² Má dré tá adrérà'a nòá dhi 'á dhi, Kábilígyà Mvá dré kídhá ni nzi-dri-àlo kunzizo. Dì kàdíkádi kàdrì dhi dré bvò kosézó rinyí sè. Kìtú dré anízó atsálé kítá lirí kini dhi tíni. Mbǎ dré líkázó títi atsálé kàrí tíni. ¹³ Bhìbhínyà bhù mibhalé 'á dhi i dré ledhézó bvò dri, ngóro fígì lò'wa i dré adrélé azìle lyǎandre sè dhi tíni.

¹⁴ Bhù dré ru kopázó tavìle búkù pàle dhi tíni gò, kòngó títi dhi ki tìngázó tùrù fbe àyi ki àrà i 'ásè.

¹⁵ Dì ópí kàdrì bvò àdhya i, mónnyá kàdrì dhi i, sòdá ki kàdrì i, ngábhá i, kòmbá i, tsàle mónnyá àruka títi màrábà ro, ìndì màrábà ro ko dhi i dré àyi ki tuzùzo gò i 'ásè, ìndì kírà kòngó drìna dhi i 'ásè. ¹⁶ Gò i dré adrézó liyílé kòngó i rú kírà fbe, adrézó tàá dhi: «Mì kàdhé àma dri, àma ki zu dhya adrélépi lirílé lirírà òpì àdhya dri dhi mìlésè, ìndì kombà Kábilígyà Mvá àdhya kandrásè wà! ¹⁷ Tàko ko, kítú kàdrì àyi ki kombà tadházó dhi atsá dre. Àdhi ni kitswá áyi totó bwà dhi nì?»

7

À lwà àngì mónnyá Giká àdhya ki kándrágá i 'ásè

¹ Àmvolásà dhi, má dré ángéló su dhi ki nòzo, adrérà'a àyi ki totó bvò ni pá su

dhi i 'ásè. Ì adré tá lyãandre su bvò àdhyà kî kîkî, ì kòviró bvò mi yà, yãandre mi yà, kó ngalè fa àlo rú yà dhi ko. ² Gò má dré ángéló àzya nòzo adrérà'a angalé kítú dré apfòrà lésè. Akódhi nda tá ngá adrézó Gîká lídrì ro dhi ni àngì lwa móndí kî kándrágá i 'ásè dhi íbe í drígá. Dì dré yòzoá kúlí 'u'ù sè ángéló su rìnyí fèzo àyi dré bvò kî 'òzo kònzì yãandre be dhi i dré dhi: ³ «Mî kò'o bvò 'i yà, yãandre 'i yà, kó ngalè fa 'i yà dhi i kònzì ko, tsàle lókyá mà dré dra àngì lwàzo àma kî Gîká ni màràbà kî kándrágá i 'ásè dhi 'á.» ⁴ Gò má dré móndyá àngì nda kî lwàzo àyi kî kándrágá i 'ásè dhi i tá àngopí ya dhi ni yìzo: Àyi nda i tá móndí ngùlù-kámá-àlo-drì-nyadhi-rì-drì-su, angábhá Ìsèrèlè ànzì kî sùrú títí i lésè dhi 'i.¹

⁵ Móndyá angábhá Yúdà ni sùrú lésè, àngì lwàzo àyi kî kándrágá i 'ásè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,^m

móndyá Rùbénà ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,

móndyá Gádà ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,

⁶ móndyá Àsèrà ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,

móndyá Nèfátàlì ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,

móndyá Mánásè ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,

⁷ móndyá Sìmèyónà ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,

móndyá Léví ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,

móndyá Ìsàkàrà ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,

⁸ móndyá Zàbùlónà ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,

móndyá Yòséfà ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,

móndyá Bènyàminà ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì.

Móndí lìzólìzo dhi ì bhà Gîká ni lindrì

⁹ Àmvolàsà dhi, má dré móndí lìzólìzo kítswálé nàle bwà ko, angábhá bvò títí i lésè, sùrú títí i lésè, móndyá títí i lésè, ìndì ti títí i lésè dhi kî nòzo, adrérà'a àyi kî totó lírìrà òpì àdhyà kandrá, ìndì Kábilígyà Mvá kandrá. À tosó tá àyi kánzò kemvekemve dhi i sè, ìndì ì ru tá mbíra bí àyi drígá. ¹⁰ Ì adré tá loyóá kúlí 'u'ù sè

¹7:4 «Ngùlù-kámá-àlo-drì-nyadhi-rì-drì-su» kòndhi: 144.000.

^m7:5 «Ngùlù-mudrí-drì-rì» kòndhi: 12.000.

dhi:

Rìnyí adrézó mǒndí kǐ tǐdrí dhi adré angalé àma kǐ Gìkǎ adrélépi lírírà lírírà
òpì àdhya dri dhi vélésè, ìndì Kábilígyà Mvǎ vélésè!

¹¹ Ángéló títí dhi ì totó tá àyi adrélé lírírà òpì àdhya làgàsè kúrú, bhàgo ì làgàsè
kúrú, ìndì ngá su lídrì ro dhi ì làgàsè kúrú. Dì ì dré ledhézó àyi kǐ mì bha kìní mi
lírírà òpì àdhya kandrá, adrézó Gìkǎ nì líndrì bha, ¹² adrézó tàá dhi:

«Kàdré kònìni!

Rúku, mìlanzìlanzì, tògyá, àwoyà, líndrì, tsàle rìnyí be dhi ì kàdré àma kǐ Gìkǎ
dré kóná vésè kólyá!

Kònìni!»

¹³ Gò bhàgo kǐ àlo dré áma lízízó tàzoá dhi: «Àyi tosólé kánzò kemvekemve dhi
ì sè kònì ì, àdhibhá 'ì? Ì angá ángolésè?» ¹⁴ Má logó drá dhi: «Atálágó, mí nì be
mì.» Dì akódhi tà dhi:

«Àyi nda ì mǒndyá apfòbhá kizà kàdrì lésè dhi 'ì.

Ì dzì àyi kǐ kánzò ì temvélé Kábilígyà Mvǎ nì kàrí na dre.

¹⁵ Dì ásà dhi, ì totó àyi Gìkǎ nì lírírà òpì àdhya kandrá,

adrélé lísámbò 'o akódhi dré kítú be ìndì ngátsi be akódhi nì tépelò na.

Dì dhya adrélépi lírírà lírírà òpì àdhya dri nda nì bhà mo adrézó tùmání àyi
fibe.

¹⁶ Tàbirí kitswá gòle véle àyi kǐ 'o ko, yí lovó kitswá kpà gòle àyi kǐ nde ko.

Kítú àtsí 'ì yà, kó ngalè àtsí àzya 'ì yà dhi kitswá kpà gòle véle àyi rú ko.

¹⁷ Tàko ko, Kábilígyà Mvǎ adrélépi lírírà òpì àdhya nì kító 'á dhi nì àyi kǐ líkí,
ngóro kábilígyà líkílépi dré adrélé 'òle dhi tìni.

A nì àyi kǐ dri lizo àyi fibe yí kidrì adrèbhá lídrì fe dhi ì 'ásè.

Dì Gìkǎ nì mìndra atrì àyi misè títí.»

8

Kábilígyà Mvǎ kunzì kídhá nì nzi-drì-rì

¹ Kábilígyà Mvǎ kòkunzì kídhá nì nzi-drì-rì dre dhi, ngá dré bhùzo bhù na ndiii

ànyîanyî sâà ni tàlî sè.

² Bvóá dhi, má dré ángéló nzi-drì-rì adrèbhá àyi ki totó Gìká kandrà dhi ki nòzo. Gò gòká nzi-drì-rì dhi ki fèzo àyi dré àlo àlo.

³ Gò ángéló àzya dré alizo àyi totó ànyi àlètàrì làga. Ru tá í drígá ngá ledélé órò sè adrézó béndélé za lána dhi. Gò béndélé bí dhi ni fèzo akódhi dré, tùmání tà móndyá lólo tíí Gìká àdhya ì dré tá zìle tíá dhi íbe, kòzàró ngá nda ì tíí Gìká dré àlètàrì órò sè dhi dri, Gìká ni lírírà òpì àdhya kandrà. ⁴ Dì béndélé ni àtsíkà dré ngàzo ángéló nda drígàsè tùmání tà móndyá lólo dhi ì dré tá zìle Gìká tí dhi íbe mbàle Gìká véna. ⁵ Gò ángéló nda dré ngá adrézó béndélé za lána nda ni dòzo, àtsí àlètàrì dri dhi ni dàzo gàle lána bí gò, bhèzoá bvò dri. Dì bhù dré ngàzo adrélé tadílé, kpòrò dré adrézó ndròle, bhù dré adrézó lagúlé gò, bvò dré ru kosézó.

Gòká nzi-drì-rì dhi ì

⁶ Gò ángéló nzi-drì-rì adrèbhá tá gòká nzi-drì-rì dhi íbe àlo àlo nda ì dré pá sizo kitswázó gòká vo dhi bvó.

⁷ Dì ángéló ni àlo dré ngàzo gòká vo. Dì fí ì àtsí be amúlé kàrí be dhi ki bhèzo bvò dri. Gò bvò wáyì lanzílé 'a be na dhi ni àlo dré vèzo, tùmání fa tíí lanzílé 'a be na dhi ki àlo íbe, ìndì mbìlìdrì tíí dhi íbe.

⁸ Gò ángéló ni rì dré gòká vòzo. Dì ngá ngóró kòngó kàdrì adrélèpi kòle àtsi ró dhi tíni dhi ni bhèzo ndìle yíandre na. Gò yíandre wáyì lanzílé 'a be na dhi ni àlo dré ru ladzázó atsálé kàri ró. ⁹ Dì ngá tíí lídrì ro yíandre na lanzílé 'a be na dhi ki àlo dré dràzo. Kòdhi íbe dhi, bwátù tíí lanzílé 'a be na dhi ki àlo dré abízó.

¹⁰ Gò ángéló ni na dré gòká vòzo. Dì bhìbhínyà gú adrélèpi kòle àtsi ró dhi dré apfòzo bhù lésè, dhèle yíandre tíí adrèbhá dìle lanzílé 'a be na dhi ki àlo dri, ìndì yí kidrì ì drìsè. ¹¹ Bhìbhínyà nda ni rú tá «Ngá kùdzí». Dì yíandre tíí lanzílé 'a be na dhi ki àlo dré atsázó kùdzíkùdзи. Mòndí zyandre yí nda ni mvubhá dhi ì dré todràzo, yí nda dré tá atsálé kùdzíkùdзи dhi sè.

¹² Gò ángéló ni su dré gòká vòzo. Dì kítú lanzílé 'a be na dhi ni àlo tswàzo, tùmání mbă lanzílé 'a be na dhi ni àlo be, ìndì bhìbhínyà tíí lanzílé 'a be na dhi ki

àlo be. Gò ngá tíí nda kí 'a àlo dhi dré atsázó tínímvá ro. Dì kítú lanzílé 'a be na dhi ní àlo, ngátsi àdhya be dhi ì tá vélé ngádra àko.

¹³ Má dré tá adrérà'a nòá dhi 'á dhi, má dré gírí adrélépi ngàle kuru sè dhi ní yìzo, adrérà'a loyóá kúlí 'u'ù sè dhi: «Kizà! Kizà! Kizà ní adré mónnyá tíí adrèbhá bvò dri dhi ì dré, gòká ángéló na àruka ì dré adrélé 'òle vòle 'ùle dhi ì sè!»

9

Gòká ní nzi vòma

¹ Gò ángéló ní nzi dré gòká vòzo. Dì má dré bhìbhínyà àlo adhélepi bhù lésè bvò dri dhi ní nòzo. À fè tá bhìbhínyà nda dré lífùngúlà mvá bhù kùdù àko dhi ní ti nzìzo. ² Dì kònzì bhù nda ní ti dre dhi, àtsíkà dré apfòzo lásà mbàle kurú na, ngóro àtsíkà dré adrélé mbàle àtsí kàdrì lésè dhi tìni. Dì àtsíkà nda dré kítú ní mì 'òzo anílé bhù mìbhalé be. ³ Àtsíkà nda lésè dhi, kísa ì dré topfòzo asílé bvò dri. Gò rìnyí fèzo kísa nda ì dré adrézó móndí kí tozà ngóro dápáyà kya tìni. ⁴ À lazí tá àyi dri dhi, ì kò'o mbì 'i yà, kó ngalè fa 'i yà dhi kònzì ko. Be ró dhi, ì kò'o ngbà 'í mónnyá Giká ní àngè lwàzo àyi kí kándrágá ì 'àsè ko dhi ì kònzì kòdhya. ⁵ À fè tá àyi dré rìnyí kíswázó móndí kí tupfú todràle dhi ko. Be ró dhi, à fè àyi dré rìnyí adrézó ngbà 'í móndí kí rúbhá 'o aswálé mbă nzi. Dì àyi kí rúbháaswa nda tá ngóro ngáaswa dápáyà dré adrélé fèle dhi tìni. ⁶ Kítú nda ì tú dhi, móndí kí dràdrà nda, dì, ì kíswá àyikya kisúá ko. Ì ní adré lovó fbe tò kíswázó dràle, dì, dràdrà ní lapá àyi kandrásè.

⁷ Kísa nda kí làsú tá ngóro dòngí adrèbhá 'òle lile àdzú na dhi kya tìni. Àyi tá ngá ngóro kùlá ledélé órò sè dhi tìni dhi fbe àyi dri. Àyi kí mìbhalé tá móndí kya tìni. ⁸ Àyi kí drìbhí tá tòkó kya tìni. Àyi kí sí tá kàmì kya tìni. ⁹ Àyi tá ngá aya ró adrélépi àyi kí líkí dhi fbe àyi agá. Àyi kí kupfú kí kpòrò tá ngóro tàmbírì bí dòngí ì dré adrélé sèle ràzo ába àdzú na dhi kya tìni. ¹⁰ Àyi tá tàví adrélépi móndí kí tozà dápáyà kya tìni dhi fbe. Dì àyi kí tàví nda ì tá rìnyí fbe adrézó móndí kí rúbhá 'o aswálé mbă nzi. ¹¹ Àyi kí ópí kàdrì tá ángéló bhù kùdù àko dhi àdhya 'i.

Akódhi nda ni rú Èbére ti sè dhi Àbàdónà, ìndì Gíríkì ti sè dhi Àpòlìyónà. (Rú nda kòdhi ì adré làá tàle dhi «Ngá kizálépi».)

¹² Kizà ni àlo lavú tá kònìni. Di, mì yi rè ká! Kizà rì àruka ì adré alìle.

Gòká ni nzi-drì-àlo vòma

¹³ Gò ángéló ni nzi-drì-àlo dré gòká vòzo. Di má dré kúlí apfòlepi ko'yá su àlètàrì órò sè Giká kandrà dhi àdhya ì lésè dhi ni yìzo. ¹⁴ Kúlí nda dré tàzoá ángéló ni nzi-drì-àlo adrélépi tá gòká fbe nda dré dhi: «Mí lì ángéló su 'ìle yìandre gú adrélépi dìle rú be Yùfùrátè dhi làga dhi ki trì.» ¹⁵ Gò ángéló su tá adrélé líkílé sàà nda sè, kítú nda sè, mbă nda sè ìndì kóná nda sè nda ki trìzo, ì kòtupfúró mónyá títi bvò dri lanzílé 'a be na dhi ki àlo todràle be dhi bvó. ¹⁶ Má yi tá sòdá adrèbhá àdzú bhu dònjí sè dhi ì tá ángopí ya dhi 'í. Àyi nda ì tá mìliyó-kámá-rì.ⁿ

¹⁷ Di ngá agálépi má mi toróbí tñi nda na dhi, dònjí ì sòdá lírìbhá àyi drìsè dhi fbe nda ki làsú tá kònìni: Àyi tá ngá aya ró adrélépi àyi ki líkí dhi fbe àyi agá. Ngá nda ì tá kika àtsí tñi, m̀̀nìm̀̀nì ro bhù ni m̀̀bhalé tñi, ìndì wàyìwàyì ro kítú tñi. Dònjí nda ki drì sù tá kàmì kya tñi. Àyi sílèsè dhi, àtsí adré tá apfòle, àtsíkà fbe ìndì bàrùtì be. ¹⁸ Di mónyá títi bvò dri lanzílé 'a be na dhi ki àlo ì dré todràzo kizà kàdrì na nda ì sè: àtsí, àtsíkà, ìndì bàrùtì adrèbhá tá apfòle dònjí ì sílèsè dhi ì. ¹⁹ Dònjí nda ki rìnyí tá àyi ki ti na, ìndì àyi ki tàví na. Àngyá ko, àyi ki tàví nda tá ngóro nì adrélépi drì fbe dhi tñi. Àyi ki tàví ki drì nda ì sè dhi, ì adré tá móndí ki 'o kònzi.

²⁰ Di, tágba móndí zyandre dhi ì dré todràzo kizà kàdrì nda ì sè dhi, móndí ki àmbí ì ladzá tá àyikya àyi ki togó tà ì dré tá adrélé 'òle dhi ki tà sè ko. Ì tayí tá tírí kònzi ki líndrì bhàma ko. Ì tayí tá kpà giká tàko ki líndrì bhàma ko, tágba giká nda ì dré tá adrézó ngá ledélé órò sè, àrezá sè, b̀̀r̀̀ónzè sè, kírà sè, ìndì fa sè, kítswábhá ngá no bwà ko, tà yi bwà ko, ìndì atsí to bwà ko dhi 'í dhi. ²¹ Ì ladzá tá kpà àyi ki togó, móndí ki tufuma ni tà sè, kólé tà 'òma ni tà sè, ndòtò tà 'òma ni tà sè, ìndì ngá kugùma ni tà sè ko.

ⁿ9:16 «Mìliyó-kámá-rì» kònìdhi: 200.000.000.

Ángéló búkù tsà dhi be dhi

¹ Gò má dré ángéló àzya rinyi ró dhi ni nòzo adrérà'a asilé bhù lésè. Akódhi nda asó tá ndùrùku í rú. Akódhi drìle dhi, gáíí tá be. Akódhi ni mibhalé adré tá lagulé kitú t́ni. Akódhi ni pá tá ngóro àtsisí adrélépi kòle dhi t́ni. ² Ru tá búkù tsà nzile nzinzì dhi í drígá. Dré áyi pá dríagó lésè dhi ni bhàzo yǎandre dri, áyi pá lídzi lésè dhi ni bhàzo bvò dri. ³ Gò dré ngázo trèle ngóro kàmì dré adrélé kändrílé dhi t́ni. Kòtre dre dhi, bhù dré tadízó vésè be nzi-drì-rì kúlí tàzo. ⁴ Kòtadí kúlí ta dre dhi, má adré tá 'òle kúlí nda ki tísì ká. Di, má dré kúlí àzya apfòlepi bhù lésè dhi ni yizo tàá dhi: «Mí kòzù kúlí bhù ni tadima nzi-drì-rì kòdhi ì dré tàle dhi ì. Mí kòtísì tà nda ì ko.»

⁵ Gò ángéló má dré nòle adrérà'a áyi totó yǎandre dri ìndì bvò dri nda dré áyi dríagó bhàzo kuru bhù na ró. ⁶ Dré mòndrà sizo Giká adrélépi lídrì ro kóná vésè kólyá, bhù ki bhàlepi bvò be, yǎandre be, ìndì ngá títí àyi lé dhi íbe dhi ni rú sè, tàzoá dhi: «À kitswá gòle véle tà tigí ko! ⁷ Di, lókyá ángéló ni nzi-drì-rì dré adrérà'a 'òle gòká vo dhi 'á dhi, tà lùzu ró Giká dré kisùle 'òle kínó lésè dhi ni ru 'o kitswále títí, ngóro dré tá longolé áyi màràbà, pròfétà ì dré dhi t́ni.»

⁸ Gò kúlí má dré tá yile bhù lésè nda dré gòzo tàá má dré dhi: «Mí lì búkù tsà nzile nzinzì dhi ni do ángéló adrélépi áyi totó yǎandre dri ìndì bvò dri dhi drígàsè.» ⁹ Di má dré áma kisízó ànyi ángéló nda làga gò tàá drá dhi, kàfè búkù tsà nda má dré. Di dré tàzoá má dré dhi: «Mí kòdo nyàle. Mí sílé dhi, a ni kadí apé t́ni. Di, a ni go ámi 'a 'o atsále kùdzíkùdzi.» ¹⁰ Gò má dré búkù tsà nda ni adózó ángéló drígàsè nyàle. Má sílé dhi, búkù nda kadí tá apé t́ni. Di, má kònya dre dhi, dré áma 'a 'òzo atsále kùdzíkùdzi. ¹¹ Di à gò tàá má dré dhi: «Adré làá dhi, mí kògò tà longó pròfétà àdhyà t́ni móndí twátwa bí dhi ki tà dri, sùrú twátwa bí dhi ki tà dri, ti twátwa bí dhi ki tà dri, ìndì ópí twátwa bí dhi ki tà dri.»

Pròfètà rì Giká nì tà longóbhá dhi ì

¹ Àmvolásà dhi, à dré kòzò adrézó ngá ki kàdrì tabhì ásà dhi nì afèzo má dré gò, tàzoá má dré dhi: «Mí lì tépelò nì kàdrì tabhì, àlètàrì àdhya be. Mí kònà kpà mónnyá adrèbhá Giká nì lindrì bha tépelò nda na dhi ì be. ² Dì, kàdré ína tépelò nì bhà'álé kivì na dhi nì tà sè dhi, mí kòtabhì àrà nda ko. Tàko ko, à tayí àrà nda pàgánò ì dré dre. Àyi nda ki bhàandre lólo dhi nì ató àyi pálé mbă nyadhi-rì-drì-rì.^o ³ Dì má nì rìnyí fe áma màrábà rì dhi ì dré, kitswázó tà ì dré dra yile má vélésè dhi ki longó pròfètà kya tñni móndí ì dré. Àyi nda ki kítá lírí asó àyi rú, adrézó áma tà longó kítú ngùlù-àlo-drì-kámá-rì-drì-nyadhi-na.»^p ⁴ Pròfètà rì nda ì òlívè fa rì, ìndì ngá rì adrézó àtsí tosó sílá, adrèbhá àyi ki totó Mírì adrélépi bvò wáyì drìle dhi kandrà dhi 'ì. ⁵ Dhya àlo kàdré ína àyi ki le 'òle kònzi dhi, àtsí adrè apfòle àyi sílésè àyi ki kàribhá ki tupfú todràle. Dì dhya ángùdhi adrélépi àyi ki le 'òle kònzi dhi nì dra làsú be kònìni. ⁶ Àyi rì nda ì rìnyí fbe kitswázó bhù kíkí, kozya kòdhiró lókyá ì dré adrérà'a tà longó pròfètà kya tñni dhi 'á ko. Àyi kpà rìnyí fbe kitswázó yì ladzà atsálé kàrì ró, ìndì kitswázó kizà twátwa dhi ki 'o atsálé bvò dri, vésè be ángopí ì dré adrézó lèá 'òle kònìni dhi.

⁷ Ì kòlongó tà ì dré yile Giká vélésè dhi ì akílé tíí dre dhi, kà'wá àtrá dra apfòlepi bhù kùdù àko dhi lésè dhi nì apfò àdzú bhu àyi fbe, àyi ki lavúzó gò, àyi ki tupfúzó todràle. ⁸ Dì àyi ki àbvò ki ayí bhàandre kàdrì nì látì andre na. Bhàandre nda, bhàandre àyi ki Mírì nì tidízó fa kipakipa dri lána dhi 'ì. À adrè bhàandre nda nì rú zi kúlí alaala sè dhi Sòdómà, ìndì Èzèpétò.^q ⁹ Kítú na tàlì sè dhi, móndí zyandre angábhá mónnyá tíí ì lésè, sùrú tíí ì lésè, ti tíí ì lésè, ìndì

^o11:2 À kònò Lúkà 21:24.

^p11:3 «Kítú ngùlù-àlo-drì-kámá-rì-drì-nyadhi-na» (1.260) kònì ì, «mbă nyadhi-rì-drì-rì» ngóro tàle 11:2 na dhi tñni dhi 'ì. «Kítá lírí» màrábà rì dhi ì dré asólé àyi rú kòdhi adrè tà kizà ro ì dré adrélé longólé dhi ki tà tadhá.

^q11:8 Bhàandre kòdhi Yèrúsalmà 'ì. À adrè bhàandre nda nì rú zi «Sòdómà» ìndì «Èzèpétò» tàko ko, Giká tadhá tá àyi kombà bhàandre nda ì rú, mónnyá 'ásà dhi ki tupfúzó todràle àyi ki tàkonzì sè. À kònò Èsáyà 1:9-10; Kìdhoma 18-19.

bvò tíí ì lésè dhi kì àyì kì àbvò nda kì no, adrézó àyì kì sìma logá. ¹⁰ Dì mónnyá tíí bvò dri dhi kì lenzé àyì kì dràma sè. Ì nì gwányá 'o, adrézó ngá tefè àyì kòfalésè. Tàko ko, pròfétà rì nda ì fè tá kizà mónnyá tíí bvò dri dhi ì dré nyàlè.

¹¹ Dì, kítú na tàlì sè nda àmvolésè dhi, la'a lídrì àdhyà angálèpi Gìkà vélésè dhi dré fizo àyì léna gò, ì dré ngàzo àyì kì totó pá dri. Dì tirì dré gàzo mónnyá tíí àyì kì nobhá dhi ì léna bí. ¹² Gò àyì rì nda ì dré kúlí 'u'ù apfòlepi bhù lésè dhi nì yìzo tàá àyì dré dhi: «Mì ambà kònwa má vélé!» Dì ì dré mbàzo bhù na àyì kì kàribhá ì misè gò, ndùrùku dré àyì kì kìmózó. ¹³ Gbã lókyá nda sè dhi, kàdíkàdi kàdrì dhi dré bvò kosézó rìnyí sè gò, bhàandre nda lanzílé 'a be mudrí dhi nì àlo dré arízó. Móndí ngùlù-nzi-drì-rì dhi ì dré todràzo kàdíkàdi nda sè. Dì tirì dré àyì kì àmbí kì 'òzo lavúlé gò, ì dré Gìkà bhù na dhi nì rú bhàzo kùlè.

¹⁴ Kizà nì rì lavú tá kònìnì. Dì, mì yi rè ká! Kizà nì na adrè alìlè mbèlè.

Gòkà nì nzi-drì-rì vòma

¹⁵ Àmvolásà dhi, ángéló nì nzi-drì-rì dré gòkà vòzo. Dì kúlí 'u'ù dhi ì dré ndròzo bhù na tàá dhi:

«Òpì bvò àdhyà atsá òpì àma kì Mírì Gìkà àdhyà ró, ìndì akódhi nì Mèsíyà àdhyà ró.

Dì akódhi nì òpì nya kóná vésè kólyá!»^r

¹⁶ Gò bhàgo nyadhi-àlo-drì-su adrèbhá lírílé àyì kì lírírà ì drìsè Gìkà kandrá dhi, ì dré ledhézó àyì kì mì bha kìní mi, adrézó Gìkà nì líndrì bha, ¹⁷ adrézó tàá dhi:

«Mírì Gìkà rìnyí líyí ro, adrélèpi be ìndì adrélèpi tá be kínó lésè nì, mà adrè àwoyà ta mí dré.

Tàko ko, mí tadhá ámi rìnyí kàdrì dhi gò, kídhózó adrélé òpì nya móndí ì dri.

¹⁸ Súrú tíí bvò dri dhi kì togó aswá tá mí rú, di, nyànomvá dhi, mí adrè mína ámi kombà tadhá.

Lókyá mónnyá dràbhá dre dhi kì tàbvó tàzo dhi kítswá dre.

Mí nì làgí múrúngú tefè ámi màrábà, pròfétà ì dré,

ìndì ámi mónnyá lólo tíí adrèbhá ámi ro dhi ì dré, gba ì kàdré móndí tàko 'ì

^r11:15 À kònò Pfòma 15:18; Dànyélè 2:44; 7:14; 7:27.

yà, kó ngalè móndí kàdrì 'i yà dhi.

Di, kàdré móndyá bvò kizábhá dhi ki tà sè dhi, mí ni àyi ki kizá kòdhya.»

¹⁹ Di à dré Gìká ni tépelò bhù na dhi ni láti nzìzo gò, kpúkúbhú tà Gìká dré bhàle ru yìzo móndí ìbe dhi àdhya ni nòzo tépelò nda léna. Di bhù dré ngàzo adrélé lagulé, kpòrò dré adrézó ndròle, bhù dré adrézó tadílé, bvò dré ru kosézó gò, ìfí andre dré adàzo tà tàndi ró.

12

Tòkó i nì máláwú gú dhi be dhi

¹ Àmvolásà dhi, tà kàdrì líndrìga ró dhi dré agázó bhù na. Má dré tòkó àlo kítú asólépi í rú kítá tìni, ìndì pá tobhàlepi mbã dri dhi ni nòzo. Akódhi nda asó tá bhìbhínyà mudrí-drì-rì dhi i í dri kùlá tìni. ² Akódhi tá kpà 'a be. Di dré tá adrérà'a 'òle tìle dhi 'á dhi, adré tá tetrélé mváaswa dré. ³ Gò tà àzya líndrìga ró dhi dré agázó bhù na. Má dré nì máláwú gú kika ryarya adrélépi drì ìbe nzi-drì-rì, ìndì ko'yá ìbe mudrí dhi ni nòzo. Akódhi nda ni drì àlo àlo títí i dri dhi, kùlá tá be. ⁴ Di akódhi ni tàvì sè dhi, dré bhìbhínyà títí bhù mibhalé 'á lanzílé 'a be na dhi ki àlo akúzó bhèle bvò dri. Gò dré àyi totózó tòkó adrélépi tá 'òle tìle nda kandrà, kònì dra ti dhi, í kònyaró mvámvá nda be dhi bvó. ⁵ Di tòkó nda dré mvá tìzo. Mvámvá nda tá mváagó 'i, ìndì dhya adrélépi tá 'òle òpè nya sùrú títí i dri kùtù aya ró adrélépi àyi rìnyí tadhá dhi sè dhi 'i. ⁶ Gò mváagó nda ni dòzo nì máláwú gú nda kandràsè, mbàzo ába Gìká véna, akódhi ni lírìrà òpè àdhya kandrà. ⁶ Di tòkó nda dré lapázó lile duku na, àrà Gìká dré tá ledélé drá dhi na, à kòsuró akódhi rú kònàle kítú ngùlù-àlo-drì-kámá-rì-drì-nyadhì-na be dhi bvó.^t

⁷ Gò àdzú dré ngàzo lapfùlé bhù na. Mìkàyélè i ángéló ni ìbe dhi ì dré àdzú bhùzo nì máláwú gú dhi be. Nì máláwú gú nda i ángéló ni ìbe dhi ì dré kpà ru pfùzo àyi ìbe. ⁸ Di, akódhi ni rìnyí kítswá tá ína bwà ko. Àrà bhù na akódhi dré,

^s12:5 À kònò 2:26-27; 19:15; Èsáyà 66:7; Longó i 2:9.

^t12:6 «Ngùlù-àlo-drì-kámá-rì-drì-nyadhì-na»: 1.260. À kònò 11:3.

ángéló ni íbe dhi tá vélé yókódhó. ⁹ Dì nì máláwú gú nda ni bhèzo bvò dri. Akódhi nda, nì àku adrélépi tá be kínó lésè, adrélé zìle Dzáborò ìndì Sàtánà, adrélépi mónnyá títí bvò dri dhi kì lítí dhi 'ì. À bhe tá akódhi ì ángéló ni íbe bvò dri.

¹⁰ Gò má dré kúlí 'u'ù yìzo bhù na tàá dhi:

«Nyànomvá dhi, lókyá àma kì Gìká dré dra áyi mónnyá kì tidrízó, áyi rìnyí tadházó, ìndì áyi òpì nyàzo dhi atsá dre!

Nyànomvá dhi, akódhi nì Mèsíyà nì áyi rìnyí tadhá adrézó òpì nya!

Tàko ko, à bhe dhya adrélépi àma kì adrúpi kì asíkì àma kì Gìká kandrá kítú be ìndì ngátsi be dhi bvò dri dre.

¹¹ Áyi nda ì lavú akódhi Kábilígyà Mvá nì kàrí sè,

ìndì kúlí ì dré Gìká nì tà longózó ásà dhi ì sè dre.

Tágba ì dré tá adrézó dràdrà mìle dhi, ì lè tá tròle áyi kì lídrì rú ko.

¹² Dì ásà dhi, àmi, bhù ì dhya adrèbhá adrélé àmi lé dhi íbe nì ì, mì kàdré lenzélé wà!

Dì, àmi, bvò ì yíandre be nì ì, kizà àmi kì ngá 'ì, Dzáborò dré sìle àmi véna dhi sè!

Akódhi ga kombà sè bí, dré nìle tàle dhi, áyi lókyá tsà dhi be dhi sè.»

¹³ Nì máláwú gú nda kònò, à abhé tá ì bvò dri dre dhi, dré ngàzo adrélé tòkó mváagó tìlepi nda nì ladró. ¹⁴ Dì, kupfú rì gírì kàdrì àdhya kì fèzo tòkó nda dré, kòngaró kuru sè lile duku na, àrà ledélé í dré dhi na, à kòsuró akódhi rú vwàvwà ro nì máláwú gú dhi rúsè kóná na tàlì sè.^u ¹⁵ Gò nì máláwú gú nda dré yì adhízó í sílèsè atsálé yíandre adrélépi dìle dhi ró, yíandre nda kòdoró tòkó nda pfùle dràle be dhi bvó. ¹⁶ Dì, bvò dré ína tòkó nda nì ledézó gò, ru lanzizó yíandre nì máláwú gú dhi dré tá adhílé í sílèsè nda nì mvu. ¹⁷ Dì nì máláwú gú nda nì togó dré aswázó lavúlé tòkó nda rú gò, dré lizo àdzú bhu tòkó nda nì ànzì àruka títí dhi

^u12:14 Gìká nì Kúlí tìsìle Gírìkì ti sè dhi adré tàá kònwa dhi «lókyá, lókyá vésè be rì, ìndì lókyá nì tàlì sè». Kòdhi adré lèá tàle dhi «kóná na tàlì sè». À kònò 12:6. À kònò kpà Dànyélè 7:25; 12:7.

ɛbe. Àyi nda i mɔndyá adrɛbhá Giká ni tòlí kɛ ka'i 'òle, adrɛbhá kpà tròle tà bàti Yésu dré tadhálé dhi rú dhi 'i.

¹⁸ Di ni máláwú gú nda dré áyi totózó adrélé yǎandre mìle.

13

Kà'wá àtrá apfòlepi yǎandre lésè dhi

¹ Àmvolásà dhi, má dré kà'wá àtrá àlo dhi ni nòzo adrérà'a apfòle yǎandre lésè. Akódhi nda tá ko'yá ɛbe mudrí, ìndì drì ɛbe nzi-drì-rì. Akódhi ni ko'yá àlo àlo títi nda i dri dhi, kùlá tá be. Akódhi ni drì àlo àlo títi nda i drísè dhi, à tisì tá rú adrézó Giká ni lodhá dhi. ² Kà'wá àtrá má dré nòle nda sù tá kàlagí t́ni. Di, akódhi ni pá tá ína ùrúsè àdhya t́ni, ìndì akódhi ni ti tá kàmì àdhya t́ni.^v Di ni máláwú gú dhi dré áyi rìnyí fèzo akódhi dré, áyi lírírà adrézó òpì nya dhi be, ìndì rìnyí kàdrì adrézó òpì nya dhi be. ³ Sù tá ngóro à abágì tá kà'wá àtrá nda ni drì kɛ àlo kitswázó tá akódhi ni pfu dràle dhi t́ni ká. Di, làzí nda dré ína dzàzo. Mɔndyá títi bvò dri dhi kɛ líndrì dré gàzo tà nda sè gò, ì dré ngàzo adrélé kà'wá àtrá nda ni lebè. ⁴ Ì adré tá ni máláwú gú dhi ni líndrì bha, dré rìnyí fèle kà'wá àtrá nda dré dhi sè. Ì adré tá kpà kà'wá àtrá nda ni líndrì bha, adrézó lízìá dhi: «Àdhi sù ngóro kà'wá àtrá kòdhi t́ni nì? Àdhi ni kitswá àdzú bhu akódhi be bwà dhi nì?»

⁵ Gò láti fèzo kà'wá àtrá nda dré adrézó áyi afà, adrézó kpà Giká ni lodhá. Rìnyí fèzo kpà akódhi dré adrézó tà 'o mbă nyadhi-rì-drì-rì. ⁶ Di dré ti nzìzo adrézó Giká ni lodhá, adrézó akódhi ni rú ta kònzì, akódhi ni adrérà ɛbe, ìndì dhya adrɛbhá adrélé bhù na dhi ɛbe. ⁷ Di rìnyí fèzo akódhi dré àdzú bhùzo mɔndyá lólo Giká àdhya ɛbe gò, àyi kɛ lavúzó. Rìnyí fèzo kpà akódhi dré adrézó sùrú títi i drìle, mɔndyá títi i drìle, ti títi i drìle, ìndì bvò títi i drìle.

⁸ Di mɔndyá títi bvò àdhya kɛ kà'wá àtrá nda ni líndrì bha. Àyi nda i, mɔndyá títi àyi kɛ rú tisìzo búkù lídrì àdhya na ko kídhólé bvò ni bhàma lésè dhi 'i. Búkù nda, Kábilígyà Mv́a pfùle dràle dhi àdhya 'i.

^v13:2 «Ùrúsè» kòndhi kà'wá àtrá àgá, adrélépi pá ɛbe kàmì àdhya t́ni dhi 'i.

⁹ Dhya bíbhálé fbe tà yìzo dhi kòyi.

¹⁰ Dhya ángùdhi zìle bhèle bãdzó na dhi, a ni li bãdzó na.

Dhya ángùdhi zìle pfùle dràle sápi sè dhi, a ni dra sápi sè.

Adré di làa dhi, mónyá lólo Giká àdhya ì kàdré togó tsi, adrézó tròle àyi ki tà ka'ika'i rú.

Kà'wá àtrá apfòlepi bvò lésè dhi

¹¹ Gò má dré kà'wá àtrá àzya nòzo adrérà'a apfòle bvò lésè. Akódhi nda tá ko'yá fbe rì kábilígyà ànzi kya tñi. Di, akódhi ni kúlí tá ngóro nì máláwú gú àdhya tñi.

¹² Akódhi tá rinyí wáyi kà'wá àtrá ni àlo àdhya fbe, adrézó tà 'o akódhi kandrà. Adré tá mónyá títi bvò dri dhi ki 'o ledhélé kà'wá àtrá ni àlo làzi dzàlepi nda kandrà, adrélé akódhi ni lindri bha. ¹³ Adré tá kpà tà kàdrì líndrìga ró dhi ki 'o, adrézó ndìndì àtsi 'o adhéle bhù lésè bvò dri mónyá títi dhi i mi. ¹⁴ Tà líndrìga ró fèle dré adrélé 'òle kà'wá àtrá ni àlo kandrà nda i sè dhi, adré tá mónyá títi bvò àdhya ki lití. Dré tàzoá àyi dré dhi, ì kòledé kà'wá àtrá abágìle sápi sè gò gòle adrìlé nda ni líndrì, à kàdréro lindri fe drá be dhi bvó. ¹⁵ Gò dré rinyí kisúzó lídrì fèzo kà'wá àtrá ni àlo ni líndrì nda dré, kòkìswáro kúlí ta, ìndì kò'oró mónyá títi lindri febhá kà'wá líndrì nda dré ko dhi i todràle. ¹⁶ Kà'wá àtrá ni rì nda dré kpà mónyá títi dhi ki 'òzo àngì lwa àyi ki dríagó i 'ásè, kó ngalè àyi ki kandrágá i 'ásè, tágba ì kàdré tá móndí tàko 'i yà, móndí kàdrì 'i yà, móndí lemerè ro dhi 'i yà, móndí ngábhá ro dhi 'i yà, màràbà 'i yà, kó ngalè móndí màràbà ro ko dhi 'i yà dhi. ¹⁷ Di dhya àlo kìswá tá ngá gi ìndì ngá lagí bwà ko, kàdré àngì nda fbe í rú ko dhi. Àngì nda tá kà'wá àtrá nda ni rú 'i, ìndì akódhi ni rú ni nómbisà 'i.

¹⁸ Kòdhi tògyá 'i. Lè dhya adrélépi tògyá fbe dhi kòndà kà'wá àtrá nda ni nómbisà ni àndu nìle. Tàko ko, nómbisà nda móndí kya 'i. Akódhi ni nómbisà nda, kámá-nzi-dri-àlo-dri-nyadhi-na-dri-nzi-dri-àlo.^w

14

^w13:18 «Kámá-nzi-dri-àlo-dri-nyadhi-na-dri-nzi-dri-àlo» kòndhi: 666.

Kábilígyà Mv́a i ḿondyá lizólizo Giká dré apále dhi íbe dhi

¹ Àmvolásà dhi, má dré Kábilígyà Mv́a ni nòzo adrérà'a áyi totó kóngó Sìyónà àdhya drina. Túmání akódhi be dhi, ḿondyá ngùlù-kámá-àlo-drì-nyadhi-rì-drì-su, akódhi ni rú tsìzo Atá ni àdhya be àyi ki kándragá i 'àsè dhi i tá be.^x ² Gò má dré kpòrò adrélépi apfòle bhù lésè dhi ni yìzo adrérà'a ndròle ngóro kòlyá kàdrì dhi ni ndròma t́ini, ìndì bhù ni tadima t́ini. Kpòrò má dré yìle nda tá kpà ngóro kùdhí b́i adrélé tswàle dhi i t́ini. ³ Di ḿondyá lizólizo nda ì adré tá longó t́idhí dhi ni ngo Giká ni lírìrà òpì àdhya kandrá, ngá su lídrì ro dhi i kandrá, ìndì bhàgo i kandrá. Dhya àlo kitswá tá longó nda ni ni ngòle bwà ko, kàdré ngbà 'í ḿondyá ngùlù-kámá-àlo-drì-nyadhi-rì-drì-su Giká dré apále bvò lésè nda 'i ko dhi. ⁴ Àyi nda i, ḿondyá àyi ki kizábhá tòkó íbe ko, di àyi ki líkíbhá adrélé lólo Giká dré dhi 'i. Ì adré Kábilígyà Mv́a ni lebè àrà títí dré adrézó lile dhi i 'àsè. À apa àyi ḿondyá títí dhi i kòfalésè, fèle ngàdrì ro Giká dré ìndì Kábilígyà Mv́a dré. ⁵ Àyi kinzò àko àyi tí, ìndì tà kònzì àko àyi rú.

Ángéló na dhi i

⁶ Gò má dré ángéló àzya nòzo adrérà'a ngàle kuru sè. Akódhi nda tá Rúbí Tani adrélépi kóná vésè kólyá dhi íbe, kitswále longólé ḿondyá títí bvò dri dhi i dré, àyi angábhá bvò títí i lésè, sùrú títí i lésè, ti títí i lésè, ìndì ḿondyá títí i lésè dhi i dré. ⁷ Adré tá loyóá kúlí 'u'ù sè dhi: «Mì kòro Giká, akódhi ni rú bhàzo kùle wà! Tàko ko, lókyá dré dra ḿondyá títí dhi ki tàbvó tàzo dhi kitswá dre. Mì kòtiti àmi ki kórókó dhya bhù ki bhàlepi, bvò be, ýandre be, ìndì ý kidrì íbe dhi kandrá, akódhi ni lindrì bhàzo!»

⁸ Gò ángéló ni rì dré lizo àlo ni vésè, adrélé loyóába dhi: «Akódhi dhe dre! Bàbilónà, bhàandre kàdrì dhe dre! Akódhi fè vínò áyi ndòtò tà àdhya sùrú títí bvò dri dhi i dré mvùle gò, vínò nda dré àyi ki tsìzo!»

⁹ Gò ángéló ni na dré lizo àyi rì nda i vésè, adrélé loyóába kúlí 'u'ù sè dhi: «Ḿondyá títí adrèbhá lindrì fe kà'wá àtrá dré ìndì líndrì ni dré, ìndì àngè ni ni

^x14:1 «Ngùlù-kámá-àlo-drì-nyadhi-rì-drì-su» kòndhi: 144.000. À kònò 7:3-4.

'obhá lwàlè àyì kì kándràgá ì 'àsè yà, kó ngalè àyì drígá yà dhi, ¹⁰ àyì nda kì vínò Giká nì kombà àdhyà nì mvu! Giká dà vínò nda tsèrèlè kópò áyì kombà àdhyà na. À nì àyì kì rúbhá kì 'o aswálé àtsí na ìndì bàrúti na, ángéló lólo dhi ì kandrà ìndì Kábilígyà Mv́a kandrà. ¹¹ Di àtsíkà àyì kì rúbháaswa nda àdhyà nì mba kurú na kóná vésè kólyá. Ì kitswá lovólé kítú sè yà, kó ngalè ngátsi sè yà dhi ko. Tàko ko, ì fè lindrì kà'wá àtrá dré ìndì líndrí nì dré, rú nì nì àngì 'òzo lwàlè àyì rú.»

¹² Adré di lèá dhi, mónyá lólo Giká àdhyà ì kàdré togó tsi. Àyì nda ì mónyá adrébhá Giká nì tòlí kì ka'ì 'òle, adrébhá kpà tròle Yésu nì ka'ima rú dhi 'ì.

¹³ Gò má dré kúlí apfòlepi bhù lésè dhi nì yìzo tàá dhi: «Mí tìsì kònìni: Kìdhóle nyànomvá dhi, kólénzé nì adré mónyá tíí Mírì Yésu nì ka'ìbhá gò ì dré todràzo dhi ì dré!» Di Tírí Lólo dré tàzoá dhi: «Àyíya, kònìni! Ì nì lovó àzì ì dré 'òle landèzo dhi ì sè. Tàko ko, tà dóro ì dré 'òle dhi kì lí àyì vésè.»

À akónà lánýá bvò àdhyà

¹⁴ Àmvolásà dhi, má dré ndùrùku àlo kemve dhi nì nòzo. Di dhyà làsú be móndí nì mv́a t́nì dhi lírì tá ndùrùku nda dri.^y Akódhi nda tá kùlá órò sè dhi íbe í dri, ìndì méngerè l̀tsi íbe í drígá. ¹⁵ Gò ángéló àzya dré apfòzo tépelò lésè, yòá kúlí 'u'ù sè dhyà adrélépi lírìlé ndùrùku dri nda dré dhi: «Mí do méngerè mína ngá lwàzo. Tàko ko, lánýá bvò àdhyà ka dre, ìndì lókyá lánýá akónàzo dhi kitswá dre.» ¹⁶ Di dhyà adrélépi lírìlé ndùrùku dri nda dré ngàzo áyì méngerè do, ngá wáyi bvò àdhyà kì lwàzo vésè àlo gò, lánýá nda nì akónàzo.

¹⁷ Gò ángéló àzya dré kpà apfòzo tépelò bhù na dhi lésè. Akódhi nda tá kókpà méngerè l̀tsi íbe í drígá. ¹⁸ Gò ángéló àzya dré apfòzo àlètàrì làgàsè. Akódhi nda tá rìnyí íbe adrézó àlètàrì nì àtsí líkí.^z Di dré yòzoá kúlí 'u'ù sè ángéló adrélépi méngerè l̀tsi íbe í drígá nda dré dhi: «Mí do méngerè l̀tsi mína, vínò lò'wa bvò àdhyà kì lokózó. Tàko ko, vínò lò'wa nda ì ka dre.» ¹⁹ Di ángéló nda dré ngàzo áyì méngerè do, vínò lò'wa wáyi bvò àdhyà kì lwàzo vésè àlo gò, lokózóá dàle àrà kàdrì vínò lò'wa kì zwàzo dhi na, àrà Giká nì kombà àdhyà na. ²⁰ Di à dré

^y14:14 À kònò 1:13; Dànyélè 7:13.

^z14:18 À kònò Tà tadhálé dhi ì 8:3-5.

vínò lò'wa nda kɪ atózó zwàle àrà nda na, bhàandre nì kɪvì na. Gò kàrí dré apfòzo adìle àrà nda lésè lɪle tsàle ànyíànyì kílòméterè kámá-na gò, tálí nì dré alúzó tsàle byá dònǵí kɪ tì na.^a

15

Ángéló nzi-drì-rì kizà kàdrì nzi-drì-rì dhi fbe dhi i

¹ Àmvolàsà dhi, má dré tà àzya kàdrì líndrígá ró dhi nì nòzo bhù na. Má nò ángéló nzi-drì-rì adrèbhá kizà kàdrì nzi-drì-rì dhi fbe dhi i. Kizà nda i tá kizà kàdrì kùdù dhi 'i. Tàko ko, Giká nì kombà nì akí àyi sè. ² Gò má dré yǎandre amúlé àtsí be adrélépi lagúlé tàlàtálà tǐnì dhi nì nòzo. Dì yǎandre nda dri dhi, mónnyá títí kà'wá àtrá nì lavúbhá, líndrì nì be, ìndì rú nì nì nómbsà be dhi ì totó tá àyi. Àyi nda i tá kùdhí Giká dré tá fèle àyi dré dhi fbe àyi drígá. ³ Ì adré tá longó Giká nì màràbà Mósè àdhya nì ngo, Kábilígyà Mv́à àdhya be, adrézó tàá dhi:

«Mírì Giká rìnyí líyí ro nì,
tà títí mí dré 'òle dhi i kàdrì ìndì líndrígá ró.

Ópí kàdrì sùrú títí dhi i drìle nì,
ámì látì títí dhi i gyǎgya ìndì bàti.

⁴ Mírì, àdhi nì kítswá ámì ro ko dhi nì?
Àdhi nì kítswá ámì rú bha kùle ko dhi nì?
Tàko ko, mì lólo kalóma.

Sùrú títí dhi kɪ alì àyi kɪ kórókó titì mí kandrà, ámì lindrì bhàzo.
Àngyá ko, mí tadhá tà gyǎgya títí mí dré 'òle dhi i àyi dré nòle dre.»^b

⁵ Àmvolàsà dhi, má dré nòzoá dhi, à nzi látì tépelò bhù na dhi àdhya. Tépelò nda na dhi, tàbèrènakolò adrélépi Giká nì adrema nì tà tadhá dhi tá be. ⁶ Dì ángéló nzi-drì-rì kizà kàdrì nzi-drì-rì dhi fbe nda ì dré apfòzo tépelò nda lésè. Ì asó tá àyi

^a14:20 À kònò Èsáyà 63:1-6; Ngòma 1:15.

^b15:4 À kònò Yèrèmíyà 10:7; Longó i 86:9.

rú kítá ledélé lénè sè kemve lagulagu ró dhi i. Ì drò tá àyi kí agá i bã ledélé órò sè dhi i sè. ⁷ Gò ngá su lídrì ro dhi kí àlo dré kópò nzi-drì-rì ledélé órò sè dhi kí tefèzo ángéló nda i dré àlo àlo. Kópò nda ì ga tá kombà Giká adrélépi lídrì ìbe kóná vésè kólyá dhi àdhya sè bībi. ⁸ Gò àtsíkà Giká ni mìlanzilanzì àdhya rìnyí ni àdhya be dhi dré sàzo tépelò nda léna. Dì dhya àlo kítswá tá file tépelò nda na bwà ko, tsàle lókyá ángéló nzi-drì-rì nda ì dré kizà kàdrì nzi-drì-rì dhi kí kutùrà'a bvò dri akílé tíí dhi 'á.

16

Kópò nzi-drì-rì gabhá kombà Giká àdhya sè bībi dhi i

¹ Gò má dré kúlí 'u'ù apfòlepi tépelò lésè dhi ni yìzo tàá ángéló nzi-drì-rì nda i dré dhi: «Mì ì kombà Giká àdhya kópò nzi-drì-rì dhi i lé dhi kí kutú bvò dri!»

² Dì ángéló ni àlo dré lizo ngá àyi kópò le dhi ni kutú bvò dri. Dì làzì kònzi aswá kyàkyà dhi ì dré móndyá tíí adrèbhá tá àngì kà'wá àtrá àdhya ìbe àyi rú, adrèbhá kpà líndrì fe akódhi ni líndrì dré dhi kí 'òzo lavúlé.

³ Gò ángéló ni rì dré lizo ngá àyi kópò le dhi ni kutú yìandre na. Dì yìandre nda dré ru ladzázó atsálé kàri ró, ngóro móndí dràlepi dhi ni kàrí tíni. Dì ngá tíí lídrì ro yìandre nda lé dhi ì dré todràzo.

⁴ Gò ángéló ni na dré lizo ngá àyi kópò le dhi ni kutú yìandre adrèbhá dīle dhi i 'ásè, ìndì yì kidrì i 'ásè. Dì yì tíí nda ì dré ru ladzázó atsálé kàri ró. ⁵ Gò má dré ángéló adrélépi rìnyí ìbe yìandre tíí i drìle dhi ni yìzo adrérà'a tàá dhi:

«Mì, Dhya lólo adrélépi be ìndì adrélépi tá be kínó lésè ni,
tàbvó mí dré tàle kòdhi i gyǎgya.

⁶ Tàko ko, móndyá bvò àdhya ì kutú tá ámi móndyá lólo dhi kí kàrí, pròfètà
kya be.

Dì nyànomvá dhi, mí fè àyi dré kàrí mvùle dhi kòdhya,
ngóro dré kítswálé àyi sè dhi tíni.»

⁷ Gò má dré kúlí apfòlepi àlètàrì lésè dhi ni yìzo tàá dhi:

«Àyíya, Mírì Giká rìnyí líyí ro ni,

tàbvó mí dré tàle dhi ì bàti ìndì gyǎgya!»

⁸ Gò ángéló ni su dré lizo ngá áyi kópò le dhi ni kutú kítú mi. Di kítú nda dré rinyí kisúzó kitswázó móndí ki ndrì áyi àtsí sè. ⁹ Di àtsí kàdrì kítú àdhya nda dré móndyá títi dhi ki ndrìzo gò, ì dré Giká adrélépi rinyí fbe kizà nda ì drìle dhi ni rú lodházó. Di, ì ladzá tá àyikya àyi ki togó Giká ni lindrì bhàzo dhi ko.

¹⁰ Gò ángéló ni nzi dré lizo ngá áyi kópò le dhi ni kutú kà'wá àtrá ni lirírà òpì àdhya dri. Di akódhi ni òpì dré atsázó tínímvá ro. Gò móndyá bvò àdhya ì dré adrézó àyi ki làdra títí ngáaswa dré. ¹¹ Gò ì dré Giká bhù na dhi ni lodházó àyi ki ngáaswa dré ìndì làzì àyi rú dhi ì dré. Di, ì ladzá tá àyikya àyi ki togó tà kònzì ì dré tá 'òle dhi ki tà sè ko.

¹² Gò ángéló ni nzi-drì-àlo dré lizo ngá áyi kópò le dhi ni kutú yǎandre gú adrélépi dīle rú be Yùfùrátè dhi na. Di yǎandre nda dré sèzo akílé títi, láti kàdréro ngbo ópí kàdrì adrèbhá tá 'òle angálé kítú dré apfòrà lésè dhi ì dré be dhi bvó.

¹³ Gò má dré tírì kònzì na làsú be kòtrátrá tíni dhi ki nòzo apfòrà'a nì máláwú gú dhi sílésè, kà'wá àtrá sílésè, ìndì pròfétà kinzò ro dhi sílésè.^c ¹⁴ Àyi nda ì, tírì kònzì adrèbhá tà líndrìga ró dhi ki 'o dhi 'i. Ì adré lile ópí kàdrì bvò wáyi 'ásè dhi ki kimó kitswálé àdzú bhu kítú kàdrì Giká rinyí líyí àdhya tú.

¹⁵ «Mì yi rè ká! Má ni atsá ngbõ ró kùgú tíni! Kólénzé ni adré dhya dra adrélépi tàmiiga dri, adrélépi áyi kítá ki líkí, kòlìró bvólílí ro ko, à kònró akódhi ni kanyò ko dhi dré.»

¹⁶ Gò tírì kònzì nda ì dré ópí kàdrì bvò àdhya ki kimózó àyi ki sòdá fbe, àrà rú zìle Èbèrè ti sè Àràràgédò dhi na.

¹⁷ Gò ángéló ni nzi-drì-rì dré lizo ngá áyi kópò le dhi ni kutú lyǎ na. Di kúlí 'u'ù dhi dré apfòzo tépelò lésè, ìndì lirírà òpì àdhya lésè, tàá dhi: «Tà títi dhi ì 'o ru kitswálé dre!» ¹⁸ Di bhù dré ngázo adrélé lagúlé, kpòrò dré adrézó ndròle, bhù dré adrézó tadílé gò, kàdíkàdi kàdrì dhi dré bvò kosézó rinyí sè. Kàdíkàdi kàdrì làsú be kònzì dhi atsá tá bvò dri tàdzì rè ko, kidhólé lókyá móndí ki bhàzo dhi sè,

^c16:13 «Pròfétà kinzò ro» kònzìdhi, kà'wá àtrá àzya apfòlepi bvò lésè, tà ni ni tàzo 13:11-15 na dhi 'i. À kònrò kpà 19:20; 20:10.

atsálé lókyá nda 'á. ¹⁹ Di bhàandre kàdrì dhi dré laṅòzo ru lanzí 'a be na gò, bhàandre sùrú tíí bvò dri dhi kya ì dré arízó nyĩnyĩ. Di Giká tivì tá tàkonzì Bàbilónà kàdrì àdhya ì ko. Fè bhàandre nda dré kópò gàlepi vínò áyi kombà kàdrì àdhya sè dhi mvùle. ²⁰ Kàdíkàdi nda sè dhi, tùrù tíí dhi ì dré lapázó gò, à dré gòzo véle kòngó ki no ko. ²¹ Gò fí andre dré adàzo bhù lésè móndí ì dri. Lò'wa àlo àlo tíí nda ì lanzì tá ànyĩanyĩ kiló nyadhi-rì-dri-nzi. Di móndyá bvò àdhya ì dré Giká ni lodházó, kizà ì dré tá adréle nyàle fí nda sè dhi sè. Tàko ko, kizà nda tá kàdrì lavúlé.

17

Tòkó zàràbhù ì kà'wá àtrá be dhi

¹ Gò ángéló nzi-dri-rì adrébhá tá kópò nzi-dri-rì dhi fbe nda ki àlo dré alizo tàá má dré dhi: «Mí alì, má kòtadháró mí dré ngalè à ni tà ṅo tòkó zàràbhù kàdrì adrélepi lírìlé yĩandre bí dhi ì drìsè dhi dri ngíni ya dhi. ² Ópí kàdrì bvò àdhya ì fè tá àyi adréle ndòtò tà 'o tòkó nda be. Móndyá bvò àdhya ì mvu tá vínò akódhi ni ndòtò tà àdhya gò, vínò nda dré àyi ki tsizo.»^d

³ Gò ángéló nda dré áma dòzo Tírí Lólo ni rinyí sè lizo má be duku na. Kònàle dhi, má dré tòkó àlo dhi ni nòzo adrerà'a lírìlé kà'wá àtrá kika dhi dri. Kà'wá àtrá nda tá dri fbe nzi-dri-rì, ìndì ko'yá fbe mudrí. Akódhi rúsè wáyí dhi, à tisì tá rú adrézó Giká ni lodhá dhi ì. ⁴ Tòkó nda asó tá í rú kítá làgí kyàkyà kika ryarya dhi ì, áyi 'òzo avélé órò sè, kírà làgí kyàkyà dhi ì sè, ìndì màyìkà rú be pérelè dhi ì sè. Ru tá í drígá kópò ledélé órò sè, gàlepi tà wàyá adréle gàle gàgà dhi ì sè bí, ìndì áyi ndòtò tà sè bí dhi. ⁵ Akódhi ni kándrágá 'á dhi, à tisì tá rú àndu ni ni zùzo dhi. Rú nda tá rú kònìdhi 'i: «Bàbilónà kàdrì, tòkó zàràbhù ki andre, ìndì tà wàyá bvò àdhya adréle gàle gàgà dhi ki andre.» ⁶ Di má dré nòzoá dhi, tòkó nda mvu tá móndyá lólo Giká àdhya ki kàrí gò, kàrí nda dré akódhi ni tsizo. Àyi nda ì tá móndyá Yésu ni tà longóbhá gò àyi ki tupfúzó todràle dhi 'i. Má kònò tòkó nda

^d17:2 À kònò Yèrèmyà 51:7, 13; Èsáyà 23:17.

dre dhi, áma líndrí dré gàzo bhwăbhwa.

⁷ Gò ángéló nda dré tàzoá má dré dhi: «Ámi líndrí ga àdho tà sè? Má ni tòkó kòdhi ni tà lùzu ró dhi ni àndu ngi mí dré, túmání kà'wá àtrá adrélépi akódhi ni todó, adrélépi dri íbe nzi-drì-rì ìndì ko'yá íbe mudrí dhi àdhya be. ⁸ Kà'wá àtrá mí dré nòle nda tá kínó be, di nyànomvá dhi, akódhi yókódhó. Di, a ni dra go apfòle bhú kùdù àko dhi lésè gò, lile dràdrà kisú. Móndyá tíí bvò àdhya, àyi ki rú tisizo búkù lídrì àdhya na ko kidhólé bvò ni bhàma lésè dhi ki líndrí ki ga bhwăbhwa, lókyá ì dré dra kà'wá àtrá nda ni nòzo dhi 'á. Tàko ko, akódhi nda tá kínó be gò, adrélé nyànomvá yókódhó. Di a ni dra go apfòle.

⁹ Lè à kàdré tògyá íbe kitswázó tà kòni ki àndu ni. Kà'wá àtrá ni drì nzi-drì-rì nda ì, kòngó nzi-drì-rì tòkó nda dré adrézó lírìlé driásà dhi 'ì. Drì nda ì kókpà ópí kàdrì nzi-drì-rì dhi 'ì. ¹⁰ Àyi nda ì kòfalé dhi, ópí nzi dhi ki tà akí dre. Ópí ni nzi-drì-àlo adré ína òpì nya nyànomvá. Ópí ni nzi-drì-rì atsá rè ko. Di, lókyá dré dra atsázó dhi sè dhi, a ni ngbà 'í òpì nya lókyá tsà sè. ¹¹ Kà'wá àtrá adrélépi tá kínó be gò, adrélé nyànomvá yó nda ína ópí ni nzi-drì-na 'ì. Akódhi àyi nzi-drì-rì nda ki àlo 'ì. Di a ni li dràdrà kisú.

¹² Ko'yá mudrí mí dré nòle nda ì, ópí kàdrì mudrí kidhóbhá rè òpì nya ko dhi 'ì. Di, ì ni àyíkya rìnyí kisú kitswázó òpì nya kà'wá àtrá nda be ngbà 'í sàà àlo. ¹³ Ì ni ru yi togó àlo sè, àyi ki rìnyí adrézó òpì nya dhi ni fèzo wáyí kà'wá àtrá nda drígá. ¹⁴ Di ì ni àdzú bhu Kábilígyà Mvá be gò, Kábilígyà Mvá nda dré àyi ki lavúzó. Tàko ko, akódhi mírì ki Mírì 'ì, ìndì ópí ki Ópí 'ì. Akódhi nda túmání akódhi ni lebèbhá dré zìle, dré azílé, ìndì dré kitswálé ka'ìle dhi íbe dhi ki àyi nda ki lavú.»

¹⁵ Ángéló nda gò tàá má dré dhi: «Yíandre bí mí dré tòkó zàràbhù ni nòzo adrérà'a lírìlé driásà nda ì, móndí lìzólìzo angábhá móndyá tíí ì lésè, sùrú tíí ì lésè, ìndì ti tíí ì lésè dhi 'ì. ¹⁶ Kà'wá àtrá ì ko'yá mudrí ni íbe mí dré nòle dhi ki togó kònzì bha tòkó zàràbhù nda rú. Ì ni akódhi ni ngá topá drígàsà tíí, akódhi ni tayízó bvólíí ro. Ì ni akódhi ni ză nya gò, akódhi ni zàzo vèle àtsí sè. ¹⁷ Tàko ko, Giká ni lovó bha àyi ki togó na, ì kò'oró tà dré kisùle 'òle kínó lésè dhi be dhi bvó. Ì ni ru yi togó àlo sè, àyi ki rìnyí adrézó òpì nya dhi ni fèzo kà'wá àtrá nda drígá, tsàle lókyá tà Giká dré tàle dhi ì dré dra ru 'òzo kitswálé tíí dhi 'á. ¹⁸ Tòkó

zàràbhù mí dré nòle nda, bhàandre kàdrì adrélèpi òpì nya ópí kàdrì bvò àdhya ì dri dhi 'i.»

18

Bhàandre Bàbilónà àdhya ni dhèma

¹ Àmvolàsà dhi, má dré ángéló àzya nòzo adrérà'a asilé bhù lésè. Akódhi nda tá rìnyí fbe kàdrì. Lagulagu ni adré tá ngá kazá bvò drìsè tíí. ² Gò dré yòzoá kúlí 'u'ù sè dhi:

«Dhe dre! Bàbilónà kàdrì dhe dre!

Bhàandre nda atsá vélé bhà tirí kònzi kya ró.

Atsá kpà àrà tirí kònzi ì dré adrézó àyi kì zu lána dhi ró,

ìndì àrà àrì tíí ìndì kà'wá tíí ndí ró adrélé gàle gàgà dhi ì dré adrézó àyi kì zu lána dhi ró.

³ Tàko ko, sùrú tíí bvò dri dhi ì mvu tá vínò akódhi ni ndòtò tà àdhya gò, vínò nda dré àyi kì tsìzo.

Ópí kàdrì bvò àdhya ì fè tá àyi ndòtò tà 'o tùmání akódhi be.

Ngá lagíbhá bvò àdhya ì atsá tá ngábhá kàdrì ì ró akódhi ni ngá làgí kyàkyà zyandre ró dhi ì sè.»

⁴ Gò má dré kúlí àzya apfòlepi bhù lésè dhi ni yìzo tàá dhi:

«Áma mónyá ì, mì kàpfò bhàandre nda lésè,

mì kò'oró tàkonzì tùmání akódhi be ko,

mì kònyaró kpà kizà kàdrì dré dra nyàle dhi ì ko.^e

⁵ Tàko ko, akódhi ni tàkonzì ì ga bvò na bí atsálé byá bhù 'a gò,

tà kònzi dré 'òle dhi ì dré agázó Gìká léna.^f

⁶ Dì mì kòlogó tà akódhi dré tà dré 'òle dhi ì tí.

Mì kòlogó drá tà dré 'òle dhi kì vùdrì vésè be rì.

^e18:4 À kònò Èsáyà 48:20; Yèrèmíyà 50:8; 51:6, 45.

^f18:5 Kìdhoma 18:20-21; Yèrèmíyà 51:9.

Mî kòdà akódhi ni kópò na ngá kònzi dré dàle móndí àruka i dré dhi vésè be rì.^g

⁷ Mî kòfè akódhi dré ngáaswa i kizà be, ngóro dré rúku fèle ngá làgí kyàkyà dhi be áyi tándi dré dhi tîni. Akódhi adré kisúá áyi togó na dhi: «Má adré lirílé kònwa ópí kàdrì tòko ró. Ma tàytòkò 'i ko. Má kitswá mána àwó ngo tàdzí ko.»^h

⁸ Di àsà dhi, kizà kàdrì kòni ki atsá akódhi dri kitú àlo sè: dràdrà, tongotongo ìndì kàrábhò.

À ni akódhi ni za vèle àtsí sè, àngyá ko, Mírì Gìká adrélépi akódhi ni tàbvó ta rìnyi ró.»

⁹ Ópí kàdrì bvò àdhya àyi ki febhá ndòtò tà 'o akódhi be ìndì ngá làgí kyàkyà ki kisú akódhi be dhi i kònò akódhi ni vevè ni àtsíkà dre dhi, i ni àwó ngo, adrézó tongólé akódhi ni tà sè. ¹⁰ Ì ni àyi ki totó lará ro tirì dré, ìndì akódhi ni ngáaswa dré, adrélé tàá dhi:

«Kizà! Kizà ámi ngá 'i, mi Bàbilónà, bhàandre kàdrì ìndì rìnyi ró ni!

Tàko ko, à òò tà mí dri, àkò sáà àlo akí rè ko dhi 'á!»

¹¹ Ngá lagíbhá bvò àdhya ki kpà àwó ngo, adrézó tongólé akódhi ni tà sè. Tàko ko, dhya kitswálépi gòle àyi ki ngá gi dhi véle yókódhó. ¹² À gi tá àyi nda i drígàsè: órò, àrezá, kírà làgí kyàkyà dhi i, màyìkà rú be pérelè dhi i, kítá ledélé lénè sè ìndì sòwá sè dhi i, kítá làgí kyàkyà kika ìndì kika ryarya dhi i, fa twátwa tàdzí be dóro dhi i, ngá twátwa ledélé lèwá sí sè dhi i, fa làgí kyàkyà dhi i, ngá ledélé bòrónzè sè, aya sè, ìndì kírà rú be máreberè dhi sè dhi i, ¹³ kànélè, màlàsì twátwa tàdzí be dóro dhi i, màlàsì ledélé mírè sè dhi, béndélé, vínò, òlívè dò, ngánò fónδρο, ngánò lò'wa, tí i, kábilígyà i, dòngí i, tàmbírì dòngí i dré adrélé sèle dhi i, tsàle ndìndì màrábà i, àyi ki lídrì íbe.

¹⁴ Àyi nda ki tàá dhi: «Ngá tíí mí dré tá lovó ni ki bhàzo dhi i lapá mí drígàsè dre. Ámi ngá tíí làgí kyàkyà avébhá tò dhi i akí mí rúsè dre. Mí kitswá tàdzí gòle

^g18:6 Longó i 137:8; Yèrémíyà 50:29.

^h18:7 Èsáyà 47:7-9.

àyì kǐ kǐsú ko.»

¹⁵ Ngá lagǐbhá atsábhá ngábhá kàdrì ì ró bhàandre nda sè dhi kǐ àyì kǐ totó lárá ro tirì dré, ìndì akódhi nì ngáaswa dré. Ì nì àwó ngo, adrézó tongólé akódhi nì tà sè, ¹⁶ adrézó tàá dhi:

«Kizà! Kizà bhàandre kàdrì nì ngá 'i!

Akódhi tosó tá í rú kítá lénè sè dhi ì kítá làgí kyàkyà kika ìndì kika ryarya dhi ìbe, àyì 'òzo avélé órò sè, kírà làgí kyàkyà dhi ì sè, ìndì pérelè ì sè.

¹⁷ Dì akódhi nì ngá tíí zyandre ró nda ì akí drígàsà, àkò sàà àlo akí rè ko dhi 'á!»

Bwátù todóbhá ì, àyì kǐ kàdrì tíí dhi ì, mónnyá tíí bwátù ì dré adrélé dòle yǎandre mǐsè dhi ì, ìndì mónnyá tíí adrèbhá ngá kǐsú yǎandre nì tà sè dhi ìbe dhi kǐ àyì kǐ totó lárá ro bhàandre nda rúsè. ¹⁸ Ì kònò akódhi nì vevè nì àtsíkà dre dhi, ì nì yòá dhi: «Bhàandre àzya kàdrì akódhi tíni dhi tàdzí yókódhó!» ¹⁹ Ì nì tàpfulíndrì lomvó todàle àyì drìna, adrézó àwó ngo, adrézó tongólé, adrézó yòá dhi:

«Kizà! Kizà bhàandre kàdrì nì ngá 'i!

Mónnyá tíí bwátù todóbhá yǎandre mǐsè dhi ì atsá tá ngábhá kàdrì ì ró akódhi nì ngá zyandre ró dhi ì sè.

Dì akódhi nì ngá akí tíí, àkò sàà àlo akí rè ko dhi 'á!

²⁰ Àmì bhù na nì ì, mǐ kòlenzé tà atsálépi akódhi rú dhi sè wà!

Àmì, mónnyá lólo Giká àdhya ì, àpóstolò ì pròfétà ìbe nì ì, mǐ kòlenzé wà!

Tàko ko, Giká tà akódhi nì tàbvó, tà kònzi dré 'òle àmì rú dhi kǐ tà sè dre!»

²¹ Gò ángéló àlo rìnyi ró dhi dré kírà gú lanzìlepi kírà kàdrì adrézó ngá 'i dhi pí dhi nì dòzo bhèle yǎandre na gò, tàzoá dhi:

«Giká nì kókpà Bàbìlónà, bhàandre kàdrì nì bhe rìnyí sè kònìni gò, gòzo véle akódhi nì kǐsú tàdzí ko.

²² À kitswá gòle véle longó yi mí léna tàdzí ko,

gba kàdré kùdhí sè yà, kúlí sè yà, fíríí sè yà, kó ngalè gòká sè yà dhi.

À kitswá gòle véle àzì 'obhá twátwa dhi kǐ àlo kǐsú mí léna tàdzí ko.

À kitswá gòle véle kírà adrézó ngá 'i dhi ni kpòrò yi mí léna tàdzí ko.

²³ Tálà ni ngádra kitswá gòle véle ngá kazá mí léna tàdzí ko.

À kitswá gòle véle tòkó líyí ni kúlí yi tòkó àdhya be mí léna tàdzí ko.

Móndyá adrébhá tá ngá lagí mí léna dhi i tá móndyá kàdrìkàdrì bvò àdhya 'i.

Ámi kólé tà sè dhi, mí lití tá mína sùrú tíí bvò dri dhi i.

²⁴ À kisú tá kpà mí léna pròfètà ki kàrí móndyá lólo kya be,

ìndì móndyá tíí tupfùlé todràle bvò dri dhi kya be.»

19

Àlèlúyà!

¹ Àmvolásà dhi, má dré kúlí 'u'ù móndí lìzólìzo dhi kya tíni dhi ni yìzo bhù na adrérà'a loyóá dhi:

«Àlèlúyà!

Tà adrézó móndí ki tídrí dhi, mìlanzilanzì, rìnyí be dhi i àma ki Gìká àdhya 'i!

² Tàko ko, tàbvó dré adrélé tàle dhi i bàti ìndì gyăgya!

Akódhi tà tòkó zàràbhù kàdrì móndyá bvò àdhya ki kizálépi áyi ndòtò tà sè
dhi ni tàbvó dre.

Zi kpà akódhi tí áyi màràbà ki kàrí dré kutúlé dhi ni tà dre.»

³ Gò ì dré gòzo yóá dhi:

«Àlèlúyà!

Àtsíkà adrélépi apfòle akódhi vélesè dhi adré mbàle kurú na kóná vésè kólyá!»

⁴ Gò bhàgo nyadhi-àlo-drì-su dhi i ngá su lídrì ro dhi íbe dhi, ì dré ledhézó àyi ki kórókó tíí Gìká adrélépi lírìlé lírìrà òpì àdhya dri dhi kandrà, akódhi ni lindrì bhàzo, tàzoá dhi:

«Kàdré kònìni! Àlèlúyà!»

⁵ Gò kúlí dré apfòzo lírìrà òpì àdhya lésè tàá dhi:

«Mì kàdré àma ki Gìká ni rú bha kùle,

àmi, màràbà tíí akódhi àdhya ró adrébhá akódhi ni ro ni i,

gba mì kàdré móndí tàko 'i yà, kó ngalè móndí kàdrì 'i yà dhi!»

⁶ Gò má dré gòzo kúlí mómí lizólizo dhi kya tñi dhi ni yi, ngóro kòlyá kàdrì dhi ni kpòrò dré adrélé ndròle dhi tñi, ìndì bhù dré adrélé tadílé dhi tñi. Kúlí nda adré tá tàá dhi:

«Àlèlúyà!

Tàko ko, Mírì àma ki Giká rìnyí líyí ro dhi adré áyí òpì nya!

⁷ Mà kàdré lenzélé lavúlé, adrézó arí íbe wà!

Mà kàdré mìlanzìlanzi fe akódhi dré wà!

Àngyá ko, lókyá Kábilígyà Mv́á dré dra làmó mòzo dhi kitswá dre.

Akódhi ni tòkó ledé kpà i adrélé gànzi ró dhi dre.

⁸ À fè kpà drá kítá ledélé lénè sè kemve kpííkpíí dhi dré asolé í rú dre.»

(Kítá ledélé lénè sè nda kòdhi adré tà gyăgya mómíyá lólo Giká àdhya ì dré 'òle dhi ki tà tadhá.)

⁹ Gò ángéló nda dré tàzoá má dré dhi: «Mí kòtisì kònini: Kólénzé mómíyá tíí azílé gwányá Kábilígyà Mv́á ni làmó àdhya lé dhi i dré!» Gò tàá má dré dhi:

«Kòdhi i kúlí bàti Giká àdhya 'i.»

¹⁰ Dì má dré dhèzo akódhi pá, kitswá lé akódhi ni lindrì bha. Dì, dré ína tàzoá má dré dhi: «Mí 'o kònini ko! Ma màràbà 'i ngóro mí tñi, ìndì ámi adrúpi adrèbhá tròle tà bàti Yésu dré tadhá lé dhi rú dhi i tñi. Be ró dhi, mí kòbhà Giká ni lindrì kòdhyá! Tàko ko, tà bàti Yésu dré tadhá lé dhi adré pròfètà ki kodzó Giká ni kúlí longó dhi nì.»

Dhya adrélépi lírìlé dònjí kemve dhi dri dhi

¹¹ Gò má dré nòzoá dhi, bhù lanzí ru dre gò, dònjí kemve dhi dré apfòzo má kandrà. Dhya adrélépi lírìlé driá dhi ni rú «Dhya kitswá lépi adrélé ka'ile togó wáyí sè dhi» ìndì «Dhya bàti». Adré tàbvó ta, adrézó kpà àdzú bhu tà gyăgya sè.

¹² Akódhi ni mì adré tá kòle rìnyí ró àtsí tñi. Akódhi tá kúlá íbe bí í dri. À tisì tá akódhi rú, rú àndu ni ni nizo ko dhi. Ngbà 'í akódhi ni tàndi nì nì. ¹³ Akódhi asó tá í rú kánzò kàrí dré kutúzó rúá dhi. Akódhi ni rú «Giká ni Kúlí». ¹⁴ Sòdá zyandre bhù àdhya ì lírì tá dònjí kemve dhi i drìsè gò, ì dré adrézó lile akódhi vèsè. Ì tosó tá àyí rú kítá ledélé lénè sè kemve kpííkpíí dhi i. ¹⁵ Akódhi sílèsè dhi, sápi lítisi

dhi adré tá apfòle, kòkìtswáró sùrú tíí bvò dri dhi ki togá ásà be dhi bvó. Akódhi ni òpì nya àyi dri kùtù aya ró adrélépi áyi rìnyí tadhá dhi sè.¹ A ni vínò lò'wa ki ató zwàle, àrà vínò lò'wa zwàzo, Gìkà rìnyí líyí ro dhi ni kombà tadházó dhi na.

¹⁶ Akódhi ni kánzò nda rú, ìndì akódhi ni páandre rú dhi, à tisì tá akódhi ni rú kòni i: «Ópí ki Ópí, ìndì Mírì ki Mírì.»

¹⁷ Gò má dré ángéló àlo dhi ni nòzo adrérà'a áyi totó kítú mi. Akódhi nda dré yòzoá kúlí 'u'ù sè àrí tíí adrèbhá ngàle kuru sè dhi i dré dhi: «Mì alì ru kímó gwányá kàdrì Gìkà àdhya lé, ¹⁸ kitswálé ópí kàdrì ki ză te, sòdá ki kàdrì kya íbe, sòdá kòmbá kya íbe, dònjí kya íbe, móndyá lírìbhá àyi drìsè dhi kya íbe, ìndì móndyá àruka tíí màràbà ro, màràbà ro ko, mómí tàko ró, ìndì kàdrì ro dhi íbe.»

¹⁹ Gò má dré kà'wá àtrá nòzo, ópí kàdrì bvò àdhya íbe ìndì àyi ki sòdá zyandre íbe, adrérà'a ru kímó kitswálé àdzú bhu dhya adrélépi lírìlé dònjí dri nda be, ìndì akódhi ni sòdá zyandre íbe. ²⁰ Dì, à dré kà'wá àtrá nda ni rùzo, túmání pròfétà kinzò ro tà líndríga ró dhi ki 'òlepi kà'wá nda kandrà dhi be. Tà líndríga ró nda i sè dhi, pròfétà nda líí tá móndyá tíí kà'wá àtrá ni àngè 'obhá lwàle àyi rú, adrèbhá kpà líndrì fe akódhi ni líndrì dré dhi nì. Gò kà'wá àtrá nda ni bhèzo lídrì ro pròfétà kinzò ro nda be, àtsí andre adrélépi kòle bàrúti be dhi na. ²¹ Dì dhya adrélépi lírìlé dònjí dri nda dré sòdá zyandre tíí nda ki togázó todràle sápi adrélépi tá apfòle í sílèsè dhi sè. Gò àrí tíí dhi ì dré àyi ki ză tèzo pìzo.

20

Kóná ngùlù-àlo dhi i

¹ Gò má dré ángéló àlo dhi ni nòzo adrérà'a asílé bhù lésè. Akódhi ru tá í drígá lífùngúlà mvá bhú kùdù àko dhi àdhya, nyìrì kàdrì dhi be. ² Gò dré ngàzo nì máláwú gú dhi ni ru 'íle nyìrì sè, kàdréró bã na kóná ngùlù-àlo be dhi bvó. Akódhi nda, nì àku adrélépi tá be kínó lésè, adrélé rú zìle Dzáborò ìndì Sàtánà dhi 'i. ³ Dì ángéló nda dré akódhi ni bhèzo bhú kùdù àko dhi na, bhú nda ni ti

¹19:15 À kònò 2:26-27; Longó i 2:9.

atsúzó gágá lifùngúlà mvá sè gò, kíkpažoá, akódhi kòkítswáró gòle sùrú tíí bvò dri dhi ki lití ko, tsàle kóná ngùlù-àlo nda dré akírà'a. Àmvolásà dhi, adré làá dhi, à kògò akódhi ni tri lókyá tsà sè.

⁴ Gò má dré lirírà adrézó òpì nya dhi ki nòzo. Mòndyá adrébhá lirílé driásà dhi ì kisú tá rìnyí kitswázó tàbvó ta. Má dré kpà mòndyá tilílé sápi sè, ì dré tá Yésu ni tà longólé, ìndì Giká ni kúlí longólé dhi sè dhi ki líndrí nòzo. Àyi nda ì fè tá àyikya lindrì kà'wá àtrá dré ìndì líndrí ni dré ko. Ì 'o tá kpà akódhi ni àngì lwàle àyi ki kándragá ì 'àsè yà, kó ngalè àyi drígá yà dhi ko. Dì ì dré ngàzo dràdrà 'àsè gò, ì dré òpì nyàzo tùmání Krísto be kóná ngùlù-àlo. ⁵ (Mòndyá àruka tíí dràbhá dre dhi ì nga rè dràdrà 'àsè ko, tsàle kóná ngùlù-àlo nda dré akírà'a.) Kòdhi vésè ni àlo mómí ì dré ngàzo dràdrà 'àsè dhi 'i. ⁶ Kólénzé ni adré mòndyá dra ngabhá dràdrà 'àsè lókyá nda sè dhi ì dré! Àyi nda ì lólo Giká kandrà. Dràdrà ni rì ni rìnyí kitswá tsàle àyi rú ko. Dì, ì ni adré kòwánà Giká àdhya ìndì Krísto àdhya ì ró, adrélé òpì nya tùmání akódhi be kóná ngùlù-àlo.

Sàtánà ni tà ni akíma

⁷ Kóná ngùlù-àlo nda kàkí dre dhi, à ni Sàtánà ni atrì akódhi ni bã lésè. ⁸ Akódhi dré apfòzo lile sùrú tíí ayíbhá bvò ni pá su dhi ì 'àsè dhi ki lití gò, àyi ki kímózó kitswálé àdzú bhu dhi bvó. À adré sùrú nda ki rú zi Gógà, ìndì Màgógà. Ì lizó ngóro sínyí yíandre mìle dhi tíni. ⁹ Dì àyi nda ì dré ngàzo lavúlé bvò drìsè wáyi, lile àrà mòndyá Giká àdhya ì dré adrézó lána dhi ni gàrà ki kúrú. Àrà nda bhàandre Giká dré lèle tò dhi 'i. Dì, àtsí dré ína asízó bhù lésè àyi ki za vèle tíí. ¹⁰ Gò Dzàborò àyi ki litílépi nda ni bhèzo àtsí andre adrélépi kòle bàrúti be dhi na, àrà tá kà'wá àtrá ki bhèzo pròfétà kinzò ro dhi be lána dhi na. Kònàle dhi, àyi ki rúbhá ni adré aswálé kítú be ìndì ngátsi be kóná vésè kólyá.

Mòndyá dràbhá dre dhi ki tàbvó tàma kùdù ro dhi

¹¹ Àmvolásà dhi, má dré lirírà kàdrì kemve òpì àdhya ni nòzo, dhya adrélépi lirílé driá dhi be. Dì bvò ì bhù be dhi ì dré lapázó dhya nda mìlésè gò, gòzo vélé àyi ki no ko. ¹² Gò má dré mòndyá tíí kàdrì ìndì tàko ró dràbhá dre dhi ki nòzo, adrerà'a àyi ki totó lirírà òpì àdhya nda kandrà. Dì à dré búkù ki tinzìzo gò, búkù

àzuya lídrì àdhya ni nzizo. Gò mómndyá dràbhá nda ki tàbvó tàzo, ngóró àyi ki tà 'òle gò tisìzoá búkù nda i léna dhi ì dré tá adrélé dhi t́ni. ¹³ Ýiandre 'o tá mómndyá tá dràbhá í lé dhi i topfòle. Dràdrà i àrà dràbhá kya be dhi ì 'o tá kpà mómndyá tá dràbhá àyi lé dhi i topfòle gò, àyi àlo àlo títí dhi ki tàbvó tàzo ngóró àyi ki tà 'òle dhi ì dré tá adrélé dhi t́ni. ¹⁴ Gò dràdrà ki bhèzo àrà dràbhá kya be àtsí andre adrélépi kòle dhi na. Àtsí andre nda dràdrà ni rì 'i. ¹⁵ Dì mómndyá títí àyi ki rú tisìzo búkù lídrì àdhya na ko dhi ki bhèzo àtsí andre nda na.

21

Bhù t́dhí ro dhi ìndì bvò t́dhí ro dhi

¹ Àmvolásà dhi, má dré bhù t́dhí ro dhi ni nòzo bvò t́dhí ro dhi be. Tàko ko, bhù àku i bvò àku be dhi ì akí dre. Ýiandre tá kpà véle yókódhó. ² Gò má dré bhàandre lólo, Yèrúsalmà t́dhí ro dhi ni nòzo adrérà'a asílé Giká vélesè bhù lésè. À ledé tá bhàandre nda adrélé gànzi ró, ngóró tòkó àyi tosólépi aveave ró adrélé àyi agó ni letè làmó sè dhi t́ni. ³ Gò má dré kúlí 'u'ù apfòlepi lírírà òpì àdhya lésè dhi ni yìzo tàá dhi: «Mì yi rè ká! Nyànomvá dhi, àrà Giká dré adrézó lána dhi mómndí i kòfalé. Akódhi mo bhà adrézó t́mání àyi íbe. Ì ni adré akódhi ni mómndyá i ró. Dì Giká ni tàndì adrélépi t́mání àyi íbe nda ni adré àyi ki Giká ro. ⁴ A ni m̀ndra títí dhi ki atrì àyi mìlésè. Dràdrà ni adré véle yókódhó. Kizà, tongotongo, rúbháaswa be dhi ki kókpà adré véle yókódhó. Tàko ko, tà àku akí dre.»

⁵ Dì dhya adrélépi lírílé lírírà òpì àdhya dri dhi dré tàzoá dhi: «Mì nò rè ká! Má adré tà títí dhi ki 'o atsá lé t́dhí ro!» Dré gòzo tàá má dré dhi: «Mí tisì tà kòdhi i. Tàko ko, kúlí kòdhi i kúlí bàti kitswá lé ka'ìle togó wáyi sè dhi 'i.» ⁶ Gò tàá dhi: «Tà títí dhi ì kitswá dre! Ma Álefà 'i, ìndì Òmégà 'i. Ma tà títí dhi ki wáláká 'i, ìndì tà títí dhi ki kùdù 'i. Dhya adrélépi yí lovó íbe dhi dré dhi, má ni yí adrélépi angálé kidrì lídrì àdhya lésè dhi ni fe dré mvùle àngyá. ⁷ Dì dhya àngùdhi dra tà lavúlépi dhi ni tà títí kòdhi ki kisú tàyílé ro. Má ni adré akódhi ni Giká ro. Akódhi ni ína adré áma mvá ro. ⁸ Dì, kàdré ína mómndyá t́ri ró dhi ki tà sè,

móndyá adrébhá áma ka'ì ko dhi ìbe, móndyá adrébhá tà gàle gàgà dhi kì 'o dhi ìbe, móndyá adrébhá móndí pfu dràle dhi ìbe, móndyá adrébhá ndòtò tà 'o dhi ìbe, móndyá adrébhá kólé tà 'o dhi ìbe, móndyá adrébhá gìká tàko kì lindrì bha dhi ìbe, ìndì móndyá tíí adrébhá kinzò ta dhi ìbe dhi, àyi nda kì àrà nì adré àtsí andre adrélépi kòle bàrútì be dhi na. Kòdhi dràdrà nì rì 'ì.»

Yèrusalémà tídhí ro dhi

⁹ Gò ángéoló nzi-drì-rì adrébhá tá kópò nzi-drì-rì gabhá kizà kùdù nzi-drì-rì dhi ì sè bībi dhi ìbe nda kì àlo dré alizo tàá má dré dhi: «Mí alì, má kòtadháro mí dré tòkó Kábilígyà Mvá dré mòle áyi tòkó ro dhi.» ¹⁰ Dì dré áma dòzo Tírí Lólo nì rìnyí sè bhàle kòngó àlo kàdrì mvumvù ro dhi drìna. Dré má dré Yèrusalémà, bhàandre lólo dhi nì tadházó adrérà'a asílé Gìká vélésè bhù lésè. ¹¹ Bhàandre nda ga tá Gìká nì mìlanzìlanzì sè bī gò, adrélé lagulé ngóro kírà làgí kyàkyà dhi dré adrélé lagulé dhi tíni. Adré tá lagulé ngóro kírà rú be dzáspè dhi tíni, adrélé tàratára ngóro krìstálè tíni. ¹² Bhàandre nda nì zèrìbà nzi tá nzìnzì ìndì mvu tá mvumvù, adrélé ti ìbe mudrì-drì-rì. Ángéoló mudrì-drì-rì dhi ì adré tá zèrìbàti nda kì líkí. Zèrìbàti nda ì rúsè dhi, à tìsì tá ìsèrèlè ànzi kì sùrú mudrì-drì-rì dhi kì rú. ¹³ Zèrìbàti nda ì kòfalé dhi, à tobhà tá na dhi ì kítú dré apfòrà lésè, na dhi ì kítú dré ndírà lésè, na dhi ì kurú lésè, ìndì na dhi ì tàbhu lésè. ¹⁴ Bhàandre nì zèrìbà nda totó tá ì pá mudrì-drì-rì kírà sè dhi ì dri. Kírà nda ì rúsè dhi, à tìsì tá Kábilígyà Mvá nì àpóstolò mudrì-drì-rì dhi kì rú.

¹⁵ Ángéoló adrélépi tá tà ta má be nda ru tá í drígá kòzó órò sè dhi, kitswázó bhàandre nda nì kàdrì tabhì, zèrìbà nì àdhya be, ìndì zèrìbàti nì kya be.

¹⁶ Bhàandre nda nì gàrà su dhi kì kàtswa tá tíí kandra àlo, kàtswa nì tàli nì pí. Gò ángéoló nda dré bhàandre nda nì tabhìzo kòzó sè, kisúzóá dhi: kàtswa nì tá kilóméterè ngùlù-rì-drì-kámá-su, ìndì kàdrì nì ì mvumvù nì be dhi ì tá kpà kandra àlo. ¹⁷ Dì dré kpà zèrìbà nda nì tabhìzo: mvumvù nì tá méterè nyadhi-na-drì-nzi-drì-àlo. Kòdhi ángéoló adré tá ngá tabhì méterè móndí ì dré adrézó ngá tabhì ásà dhi sè. ¹⁸ À tobhà tá zèrìbà nda kírà rú be dzáspè dhi sè, bhàandre nda nì tobhàzo órò tsèrèlè adrélépi tàratára krìstálè tíni dhi sè. ¹⁹ À ledé

tá bhàandre nda ni zèribà ni pá i kírà twátwa làgí kyàkyà dhi i sè. À ledé tá pá ni ni àlo dzáspè sè, rì ni sàfìrè sè, na ni àgátè sè, su ni èmèròdè sè, ²⁰ nzi ni sàrùdòníkisi sè, nzi-drì-àlo ni sàrùdùwánè sè, nzi-drì-rì ni krìsòlítè sè, nzi-drì-na ni bèrìlè sè, nzi-drì-su ni tòpázè sè, mudrì ni krìsòpùràzè sè, mudrì-drì-àlo ni tùrùkwázè sè, ìndì mudrì-drì-rì ni àmètístè sè. ²¹ À ledé tá zèribàti mudrì-drì-rì nda i pérelè i sè: àyi àlo àlo títí dhi i pérelè àlo sè. À ledé tá bhàandre ni láti andre órò tsèrèlè adrélèpi tàratára krìstálè tñi dhi sè.

²² Má nò tá tépelò bhàandre nda na ko. Tàko ko, Mírì Gìkà rìnyí líyí ro dhi tùmání Kábilígyà Mv́a be dhi i, bhàandre nda ni tépelò 'i. ²³ À kitswá ngádra kitú àdhya yà, kó ngalè mbá àdhya yà dhi ni lovó bha ngá kazá bhàandre nda léna dhi ko. Tàko ko, Gìkà ni lagulagu adrè ína ngá kazá lána dhi nì, ìndì Kábilígyà Mv́a akódhi ni tálà 'i. ²⁴ Súrú títí dhi ki atsí ngádra bhàandre nda àdhya 'ásè. Ópí kàdrì bvò àdhya ki kpà fì lána àyi ki mìlanzìlanzì be. ²⁵ À kitswá tàdzí bhàandre nda ni zèribàti ki asé ìndró sè ko. Àngyá ko, ngátsi ni adrè kònàle yókódhó. ²⁶ Súrú títí dhi ki fì bhàandre nda léna àyi ki mìlanzìlanzì be, ìndì àyi ki lindrì be. ²⁷ Dì, ngá àlo ndí ró dhi kitswá tàdzí fìle lána ko. Dhya adrélèpi tà gàle gágà dhi ni 'o yà, kó ngalè adrélèpi tà 'o kinzò sè yà dhi kitswá kpà tàdzí fìle lána ko. Ngbà 'í mónnyá àyi ki rú tisìzo Kábilígyà Mv́a ni búkù lídrì àdhya léna dhi ki fì lána dhi àyi.

22

Yíandre adrélèpi lídrì fe dhi

¹ Gò ángéló nda dré má dré yíandre tàratára krìstálè tñi adrélèpi dìle, adrélèpi lídrì fe dhi ni tadházó. Yíandre nda adrè tá apfòle Gìkà ni lírìrà adrézó òpì nya Kábilígyà Mv́a be dhi lésè, ² adrélè dìle bhàandre ni láti andre 'ásè. Yíandre nda ni gàrà rì dhi i 'ásè dhi, fa adrélèpi lídrì fe dhi totó tá i adrélè lò'wa 'a vésè be mudrì-drì-rì kóná àlo sè, vésè àlo mbá àlo sè. Fa nda ni bí i tá àlókò adrézó súrú títí dhi ki tídrì ásà dhi 'i.

³ Tàtrítrí àlo dhi ni adrè vélé yókódhó. Gìkà ni lírìrà adrézó òpì nya Kábilígyà Mv́a be dhi ni adrè bhàandre nda 'á gò, akódhi ni màràbà i dré adrézó lísàmbò 'o

akódhi kandrá. ⁴ Ì ni akódhi ni mibhalé no mì sè. Akódhi ni rú ni kpà adré àyi ki kándragá i 'àsè. ⁵ Ngátsi ni adré vélé yókódhó. Ì kitswá kpà ngádra tálà àdhya yà, kó ngalè kítú àdhya yà dhi ni lovó bha ko. Tàko ko, Mírì Gìká ni ngádra fe ngá kazá àyi dré dhi nì. Dì ì ni adré òpì nya kóná vésè kólyá.

⁶ Gò ángéló nda dré tàzoá má dré dhi: «Kúlí kòdhi i kúlí bàti kitswálé ka'ile togó wáyì sè dhi 'i. Mírì Gìká adrélépi pròfétà ki kodzó áyi kúlí longó dhi mù áyi ángéló, tà dra atsábhá mbèlè dhi ki longó áyi màràbà i dré.»

Yésu adré alìle mbèlè

⁷ Yésu adré tàá dhi: «Mì yi rè ká! Má adré alìle mbèlè! Kólénzé dhya adrélépi kúlí pròfétà àdhya búkù kònìdhi lé dhi ki líkí dhi dré!»

⁸ Ma, Yòwánì, ma dhya tà kòdhi ki yìlepi, ìndì tà nda ki nòlepi mì sè dhi 'i. Má kòyi tà nda i nòzoá dre dhi, má dhe tá ángéló tà nda ki tadhálépi má dré dhi pá, kitswálé akódhi ni lindrì bha. ⁹ Dì, dré ína tàzoá má dré dhi: «Mí 'o kònìni ko! Ma màràbà 'i ngóro mí tìni, ámi adrúpi pròfétà ro dhi i tìni, ìndì mónnyá tíí adrèbhá kúlí búkù kònìdhi lé dhi ki líkí dhi i tìni. Be ró dhi, mí kòbhà Gìká ni lindrì kòdhya!»

¹⁰ Gò tàá má dré dhi: «Mí kòlosó kúlí pròfétà àdhya tisìle búkù kònìdhi lé dhi i móndí i dré ko. Tàko ko, lókyá atsá ànyi dre. ¹¹ Lè dhya ángùdhi adrélépi tà kònzi 'o dhi, kògò ína adrélé tà kònzi 'o. Dhya adrélépi ndòtò tà 'o dhi, kògò ína adrélé ndòtò tà 'o. Dhya adrélépi tà gyägya 'o dhi, kògò ína adrélé tà gyägya 'o. Dhya adrélépi lólo dhi, kògò ína áyi fe adrélé lólo.»

¹² Yésu adré tàá dhi: «Mì yi rè ká! Má adré alìle mbèlè! Má ni alì áma làgí múrúngú be, kitswálé tà logó móndí àlo àlo tíí dhi i dré tà ì dré 'òle dhi i tí. ¹³ Ma Álefà 'i, ìndì Òmégà 'i. Ma dhya drìdrì dhi 'i, ìndì dhya kùdù dhi 'i. Ma tà tíí dhi ki wáláká 'i, ìndì tà tíí dhi ki kùdù 'i.»

¹⁴ Kólénzé ni adré mónnyá adrèbhá àyi ki kánzò ki dzi dhi i dré! Àyi nda ki kitswá file bhàandre nda na zèrìbàti i 'àsè, adrélé fa adrélépi lídrì fe dhi ni lò'wa nya dhi àyi. ¹⁵ Dì, kàdré ína mónnyá kònzi ki tà sè, mónnyá adrèbhá kólé tà 'o dhi íbe, mónnyá adrèbhá ndòtò tà 'o dhi íbe, mónnyá adrèbhá móndí pfu dràle dhi íbe,

móndyá adrébhá giká tàko ki lindrì bha dhi ìbe, ìndì móndyá tíí adrébhá kinzò tà le 'òle dhi ìbe dhi, àyi nda ki adré bhàandre nda ni kivì na.

¹⁶ «Ma, Yésu, má mù áma ángéló kitswálé tà kòdhi ki longó tíí àmi adrébhá Èkèlézyà ì 'àsè dhi ì dré. Ma dhya angálépi Dàwídì ni kómvo lésè dhi 'i, ìndì akódhi ni toyó 'i. Ma kpà nzàgò adrélépi kòle drùbhì sè dhi 'i.»

¹⁷ Tirí Lólo ì tòkó adrélépi 'òle mòle dhi be dhi, ì adré tàá dhi: «Mí kàlì wà!» Dhya ángùdhi adrélépi tà kòdhi ki yi dhi kòtà kpà dhi: «Mí kàlì wà!» Lè dhya ángùdhi adrélépi yí lovó ìbe dhi kàlì. Dhya adrélépi yí le mvùle dhi kòdo yí adrélépi lídrì fe dhi mvùle àngyá.

¹⁸ Ma, Yòwánì, má adré móndyá tíí adrébhá kúlí pròfétà àdhya búkù kònìdhi lé dhi ki yi dhi ki kodzó, adrézó tàá dhi: Dhya àlo kògò tà àzya bha kúlí búkù kònìdhi lé dhi ì dri dhi, Giká ni kókpà kizà kàdrì tà ni ki tisìzo búkù kònìdhi lé dhi ki bha akódhi nda dri. ¹⁹ Dhya àlo kòtingá tà àlo kúlí pròfétà àdhya búkù kònìdhi lé dhi ì drìsè dhi, Giká ni kókpà tà tani tà ni ki tisìzo búkù kònìdhi lé dhi ki tingá akódhi nda drìsè. Akódhi kitswá ìna file bhàandre lólo dhi na ko. Kitswá kpà fa adrélépi lídrì fe dhi ni lò'wa nya àlomvá ko.

²⁰ Dhya adrélépi tà kòdhi ki longó dhi adré tàá dhi: «Àyíya, má adré alìle mbèlè!»

Kàdré kònìni! Mírì Yésu, mí kàlì wà!

²¹ Mírì Yésu ni togó tani kàdré àmi ìbe tíí!